ЕНИН БАГШЫН МҮНХЭ ҺУРГААЛ МАНДАХА БОЛТОГОЙ!

ХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

39-дэхи жэлээ гарана

БУРЯТ ҮНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 96 (9850) | 1962 оной апрелиин 22, воскресени | Сэн 2 мүнгэн

В. И. Ленинэй түрэһөөр 92 жэлэй ой мүнөөдэр гүйсэбэ

В. И. ЛЕНИН

Коммунизм байгуулагша залуушуул, Ленинэй тугые дээрэ ургэжэ ябагты!

Комсомолой XIV съезд дээрэ 1962 оной апрелиин 19-дэ нүхэр Н. С. ХРУЩЕВОЙ хэлэһэн үгэ

...эртэ нүхэд комсомол... манай алдарта совет ...шуул!

...уушуулай Бүхэсоюзна ...скэ Коммунистическэ ...й XIV съезд хадаа со... залуушуулай ажабай..., манай ороной бүхы ...ческэ ажабайдалдахи ... ушар болоно.

... гайхамшагта ушартай ...лдуулан, съездын де...удые, таанадаар дам... бүхы комсомолые, ...овет залуушуулые Ком...стическэ партиин Цент... Комитедэй, Советскэ ...тельствын зүгһөө амар...мни зүбшөөгыт. (Нэрь...даан альга ташалга).

...нүүд, Кремль соо Со... Союзай Коммунисти... партиин XXII съездын ... һарын урда тээ хүдэл...эн зал соо танай съез...можо байһаниинь һо...той. Үнгэрһэн үе саг ... бодомжолжо үзэхын, ... юумынгээ дүнгүүдые ..., таанадай дүүргэхэ ... шэнэ зорилгонуудые ...лхын тулада комму...дай — өөрынгөө эсэгэ...аханарай, эхэнүүд бо...эшэнэрэйнгээ һүүлээр ... суглараад байнат.

...рынгөө коммунистнуу...үлээр комсомолшуудай ... Эхэ ороной залуу ...истнуудай өөрынгөө ... суглараад байһаниинь ... ехэ һүлдэ тэмдэгтэй ... (Альга ташалга).

...С-эй шэнэ Программа ...овет арадай, залуу ...нь үмэнэ Программа ...абигдаһан зорилгонууд ...най съезд дээрэ нүхэр ...й хэһэн һайн, удха тү...элидхэл соо, делега...элэһэн үгэнүүд соо ха... сэдьхэл хүдэлгэмөөр ...һанда аха үеын хү...а ехээр һаналаа хана... хадаа мүн лэ ехэ дэм... байна! (Альга ташал...).

...ар удхатайб гэхэдэ, ...р Ильич Ленинэй ... заабариин бэелэл бо... манай партиин Про... аха үетэнэй бүхы ре...нно дүй дүршэлые ...шууд, Совет ороной ...уу хүбүүд, басагад ...өө зэбсэг болгон аба...а.

...эй Программа хадаа ...стическэ партиин ...улгын Программа ... гадна, манай бүхы ...жабайдалай, тэмсэ...рамма болоно. Энэ ...ма хадаа манай за...й үмэнэ эли тодо зо...ы үг зорилгонуудые, ... болгохын тулада ...ар, хүсэ шадалаа ...гөөр тэмсэхээр, ... бүхы ами наһые зо... үг зорилго табиһан ...даан альга ташалга).

... партиин шэнэ Про... залуушуул партитай, ...тай хамта өөрынгөө ...лгон абаа гэжэ бидэ...эхэдээ, творческо марксизм-ленинизмын энэ элитэ эхэ документые залуушуул гүнзэгыгөөр шудалаад, манай орондо коммунистическэ общество байгуулха программые бэелүүлхын тулада бүхы хүсэ шадалаа бүри ехээр элсүүлхэ байһыень бидэнэр хараадаа абанабди. (Альга ташалга).

Коммунизм үргэн далайсагайгаар байгуулха үедэ комсомолшууд, бүхы совет залуушуул хадаа мүнхэ Ильичын комсомолдо захиһанай ёһоор коммунис байгуулалтын бүхы шухалын шухала һалбаринуудта өөһэдынгөө эдэбхи хэшээл, өөһэдынгөө үүсхэл гаргадаг габшагай бүлэг байха гэжэ бидэнэр этигэнэбди. (Альга ташалга).

Манай үе сагай Коммунистическэ манифестын үзэл сурталаар зэбсэгжэһэн, Ленинскэ партиие тойрон нягтаар жагсаһан, коммунизм байгуулагша эдир залуушуул партиин шалгагдамал хүтэлбэреэр манай орондо коммунистическэ общество байгуулха агууехэ хэрэгтэ өөһэдынгөө эрхим туһа нэмэри оруулхал! (Нэрьемэ альга ташалга).

Мүнөө үеын совет хүнүүд коммунизмын үедэ ажаһууха гэжэ парти тангариглан соносхоно гээд Программа дотор хэлэгдэһые таанад мэдэнэт. (Альга ташалга).

Өөрынгөө Программа дотор иимэ һүр жабхаланта үгэнүүдые бэшэхэ эрхэ олохын тула олон дайшалхы жэлнүүд үнгэрөө, аха үеын хүнүүд бага бэшээр ажаллаа, эршэ зоригоо, оюун бэлигээ зорюулаа, тэдэнэр ажал хэжэ хүлһэеэ, байлдаануудта шуһаяа горьтойгоор адхаруулаа. Эдэ үгэнүүд таанадта илангаяа ойлгосотой дүтэ байна, эдэ үгэнүүд таанадай сэдьхэлые илангаяа ехээр хүдэлгэнэ. Теэд мүнөө үеын совет хүнүүд коммунизмын үедэ ажаһууха гэжэ бидэнэр хэлэнэбди, энэ хадаа ами наһанайнь замай һаяхан эхилжэ, һайн һайханаар, баяр баясхалантайгаар эхилжэ байһан залуушуулда хамагай түрүүндэ хамаадана бшуу! (Удаан альга ташалга).

Танай түлэг ажаллажа ороһон үе, таанадай һуралсалай жэлнүүд хүн түрэлтэнэй хүгжэлтын түүхэдэхи гайхамшагта үедэ үнгэржэ байна. Таанад агууехэ ушарай, хүн түрэлтэнэй хэтэ заяанай хүсэл бодолой бэелүүлэгдэжэ байһан үе сагта ажаһуужа, тэрээндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсанат, коммунизм мүнөө амжалтатайгаар байгуулжа байһан социалис Эсэгэ орондоо таанад ажаһуунат. Коммунизмын үе саг гэжэ түрүү хүнүүдэй тон зүбөөр нэрлэһэн XX зуун жэлэй тэг дунда таанад ажаһуунат.

Эрдэм ухаанай болон техникын гайхамшагта илалтануудай амжагдажа байһан үе сагта таанадай ажабайдал эхилээ. Реактивна самолет, атомна электростанцинууд, атомай хүсөөр ябадаг далайн корабльнууд, космонавтнуудые одо мүшэд тээшэ абаашадаг хүсэтэ ракетэнүүд, түргэнөөр ябадаг автомобильнууд болон электровозууд, электронно-тоололгын машинанууд, асари томо электростанцинууд, үнгэтэ кино болон телевидени—эдэ бүгэдые таанад һайнаар мэдэнэт. Иимэ туйлалтанууд тухай хэдэн арбаад жэлэй саада тээ хүн түрэлтэнэй элитэ ехэ ухаатан шэбшэжэ бодожо үзэхэ аргатай байгаа бшуу. Хүнэй бар хүсэнэй ажалай, мүнөө ухаан бодолой туйлалта болоод байһан ажалай хүнэй бүхы ажал-ябуулгын олон миллион машинануудай хүсэ шадалаар, мүн хүдэлэлгөөр түргэдхэгдэжэ, байгаалиие хүнэй мэдэлдээ абалгые оло дахин үргэдхэһэн үе сагта таанад ажаһуунат.

Арадай зоной Советскэ гүрэнэй агууехэ дурлалые, анхарал оролдолгые манай залуушуул үдэр бүхэндэ бэе дээрээ үзэнэ. Оюун бодолтой, эрдэм ехэтэй үетэниие, ажабайдал һайнаар ойлгон мэдэдэг, шадамараар бодомжолдог хүнүүдые ургуулан хүмүүжүүлхын тулада Совет засагай анха байгуулагдажа байһан хэсүү бэрхэтэйшье жэлнүүдтэ бүхы юумэн хэгдэдэг байгаа. Иимэ тоо тухай бодомжолоод үзыт: ухаан бодолой ажал хэдэг, эрдэм ехэтэй хорин хоёр миллион үлүүтэй хүдэлмэрилэгшэд Советскэ Союз дотор мүнөө ажаллана. Хүдэлмэришэдэймнай 40 процентнь, колхозно таряашадай 23 үлүүтэй процентнь дээдэ болон дунда эрдэмтэй. Бултандаа ном бэшэг мэдэдэг болохо тухай В. И. Ленин һанажа ябадаг байгаа. Мүнөө бүхы хүн зоной эрдэм ехэтэй байха тухай, совет хүнүүдэй техническэ, научна, гуманитарна талаараа ехэ болбосоролтой байха тухай асуудал шиидхэгдэхэ зэргэтэй болоод байна бшуу.

Өөр тухайгаа һайн дурасхаал, өөрынгөө ажалай һайн домог дэлхэй дээрэ үлөөхөөр ажаһууха тухай бодолтой хүн бүхэн һанажа ябаха зэргэтэй. Зохёон байгуулагша, тэмсэлшэ байһан совет хүнүүд имагтал өөрынгөө хубиин зол жаргал тухай бэшэ, харин бүгэдэниитын аша туһа тухай оролдолго гаргадаг хүнүүд ажабайдалда иимээр хандадаг байха юм. Зүгөөр газар дээрэ һайн алдар домог үлөөхэ гээшэ гансал материальна ямар нэгэн баялиг байгуулха гэһэн удхатай бэшэ. Обществын хүгжэхын тулада материальна баялиг ехэ хэрэгтэй. Юуб гэхэдэ, материальна баялиг байгуулаагүй һаа, общество урагшаа дабшажа, хүгжэжэ шадахагүй, коммунизмда орожо шадахагүй. Ушарынь, коммунизм хадаа хамагай түрүүн хүн бүхэндэ, бүхы обществодо зорюулан материальна болон оюун бодолой баялигые элбэг дэлбэгээр байгуулһан байха ёһотой. Зүгөөр энээнһээ гадна, хүн бүхэн эрхим халаа ургуулан хүмүүжүүлхэ тухай һанажа бодожо ябадаг. (Альга ташалга).

Хэрбээ хүн түрэлтэнэй энэ һайн һайхан хүсэлые обществын үзэл бодолой хэлэн дээрэ оруулбал, энэ хадаа һайн һайхан зорилго урдаа табидаг, эдэ зорилгонуудые дүүргэхын тулада ажаллаха программатай байдаг, общество бүхэн хүн түрэлтэнэй байгуулһан бүхы һайн юумэнүүдые залуу үетэнэй бэедээ шэнгээн абаха тухай эрмэлзэдэг байха ёһотой гэһэн удхатай.

Эгээл иимэһээ манай залуушуулай аха үетэнэйнгөө эрхим халаан болохые, энэ халаанда али бүхы талаарнь найдахаар байхые бидэнэр, коммунистнууд, бүхы совет хүнүүд эрмэлзэдэг байнабди. Эгээл иимэһээ аха үеын коммунистнуудта иимэ эрхим халаанай бии байһаниинь би-

(Үргэлжэлэлынь 3-дахи нюурта)

ЛЕНИНИЗМЫН ТУГ ДОРО, КОММУНИЗМЫН ШЭНЭ ИЛАЛТАНУУД ТЭЭШЭ

Коммунистическэ партиин эмхидхэлшэ ба агууехэ вождь, дэлхэй дээрэ түрүүшын социалис гүрэниие байгуулагша, гайхамшаг сэсэн революционер, марксизмын теоретик, бүхы дэлхэйн ажалшадай багша ба хани нүхэр Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 92 жэлэй ойе манай Эхэ ороной арадууд, дэлхэйн бүхы ажалшад, хамаг түрүү хүн түрэлтэн мүнөөдэр тэмдэглэжэ байна.

★ ★

А. ХАХАЛОВ,
Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ

★ ★ ★

В. И. Ленинэй алдарта ажаябадал болон ажал-ябуулгань арад түмэнэй эрхэ сүлөөтэ, зол жаргалта байдалай аша туһада хэгдэһэн шэн габьяата революционно тэмсэлэй зориг бададуулагша жэшээ болоно. В. И. Ленин гүн ухаата теоретик, научна коммунизмын үндэһэ һуури табигшад—Маркс болон Энгельсэй хэрэгые ургэлжэлүүлэгшэ мүн. Владимир Ильич элдэб эсын оппортунистнуудтай эбсэшэгүй шангаар тэмсэжэ, марксизмые хамгаалхаһаа гадна, тэрэниие шэнжэлхы ёһоор, түүхын шэнэ эрхэ байдалда тааруулан саашадань хүгжөөгөө.

В. И. Ленин сэсэн мэргэн теоретик байхаһаа гадна, мүн ажалша олониитын байдалые, мүн баһа тэдэнэй үндэһэн эрилтэ, хэрэглэмжэ болон эрмэлзэлгые һайн мэдэдэг, агууехэ политическэ, үнэхөөрөө арадай вождь байгаа.

В. И. Ленин манай Коммунистическэ партиие — шэнэ түхэлэй партиие, дэлхэй дээрэ түрүүшын социалис гүрэн болоһон хүдэлмэришэд, таряашадай гүрэниие эмхидхэн байгуулаа.

В. И. Ленин хүн түрэлтэнэй түүхэдэхи шэнэ үе сагай эхи табиһан Октябриин Агууехэ социалистическэ революциин илалтануудые эмхидхээ. Манай парти Ленин багшын ударидалга доро ябажа, Октябриин туйлалтые олон тоото дайсадһаа зэбсэгтэ тэмсэлээр аршалан хамгаалаа, угаа ехэ бэрхэшээл, һандарал болон үлэсхэлэнгые зайсуулаа, манай орон дотор социализм байгуулха хэрэгтэ ажалша олониитые ударидан элсүүлээ.

В. И. Ленин бүхы дэлхэйн ажалшадай тэмсэл болон илалтануудай тодорхой зам заажа үгөө. Мүнөө Европо болон Азиин олон оронуудай хэдэн зуугаад миллион ажалшад социализмын туг доро жагсаад, социализмын замаар урагшаа найдамтайгаар зорино. Арадуудай сүлөөрэлгын тэмсэл хаа хаанагүй улам ургажа, үргэдэжэ байнхай.

Бүхы оронуудай ажалшад Ленинэй нэрэ алдарые олон хэлэн дээрэ инаг дуратайгаар хүндэлэн дурдахатаяа хамта, өөһэдынгөө хүсэл, найдабари болон эрмэлзэлгэнүүдтэй холбодог байна. Агууехэ Ленинэй дүрэ образ олон миллион жиирэй хүнүүдэй зүрхэ сэдьхэлдэ мүнхэрөөд, эб найрамдалай болон гэгээн гэрэлтэ ерээдүйн түлөө тэмсэлдэ зоригжуулна.

I.

В. И. Ленин өөрынь байгуулан, батадхаһан Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин, мүн бүхы оронуудай коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй партинуудай агууехэ хэрэгүүд дотор оршон мандана.

Советскэ Союзай Коммунистическэ парти В. И. Ленинэй шэнжэлхы ёһоор хүгжөөһэн, марксизмын революционно теориин гайхамшаг бата үндэһэ һуури дээрэ ургаа. В. И. Ленин үнгэрэгшэ зуунай 90-ээд онһоо эхилэн олон жэлэй туршада, хаанта хархис засагай хэсүү хархис оршон байдалда, марксизмын элитэ ба далдын дайсадта эсэргүү эбсэшэгүй шанга тэмсэл дотор марксистска, революционно парти байгуулан бэхижүүлһэн, суртал бодолой, эмхидхэлэй, политическэ болон теоретическэ гол ёһонуудыень тодорхойлһон, түрүү теореор зэбсэглэһэн байгаа.

Шэнэ түхэлэй, революционно марксистска парти байгуулһан ушар ленинизмын анха түрүүшын түүхэтэ илалта байһан юм. Манай партиин табяад гаран жэлэй түүхэнь—бодото дээрээ бэелүүлэгдэһэн марксизм-ленинизм болоно.

Ленинэй эмхидхэн байгуулһан большевигүүдэй парти арад зоной үндэһэн аша туһые, үнэнтэ бодол, түүхэтэ эрмэлзэлгэнүүдые бодото дээрэнь бэелүүлээ. Коммунистнуудай парти «манай үе сагай ухаан бодол, нэрэ түрэ, оюун сэдьхэл» мүн гэжэ Ленин хэлээ һэн.

В. И. Ленин ородой хоёр революциин—1905, 1917 онуудай революцинуудай—дүй дүршэлые үндэһэ болгон пролетариадай диктатурын гүрэнэй эгээн таарамжатай формо болохо Совет засаг тогтоохо тухай зааһан, хүдэлмэришэн ангиин хүтэлбэри доро байгуулагдаха хүдэлмэришэн анги ажалша таряашад хоёрой холбоо барисаанай тусхай түхэл шэнжэтэй пролетариадай диктатурын ангиин удхые тодорхойлһон, ангита обществодохи демократиин дээдэ түхэл болохо пролетариадай диктатура тухай марксизмын һургаалые саашадань хүгжөөһэн байна. Ленинэй эдэ тодорхойлгонууд манай орон дотор пролетариадай диктатурын илалта туйлахын түлөө тэмсэлдэ, 1917 ондо капитализмые добтолхоор олониитые эмхидхэхэ ябадалдань парти болон хүдэлмэришэн антиие үзэл сурталай талаар зэбсэглээ һэн.

Революциин туйлалтые хамгаалха, Совет гүрэнөө бэхижүүлхэ, дайгаар һандаргагдаһан арадайнгаа ажахые һэргээн бодхоохо, оронэй үни удаанай технико-экономическа гээгдэлые зайсуулха, социалистическэ общество байгуулгын хэрэг хангаха түүхэтэ ехэ зорилгонууд партиин урда табигдаһан юм.

В. И. Ленин Советскэ правительствые толгойлон, Совет гүрэн байгуулгын ба бэхижүүлгын хэрэгые бэеэрээ хүтэлбэрилһэн байна. Ленин багшамнай орон доторoo социалистическэ общество байгуулха сэсэн түсэб тодорхойлон зохёогоод, социализмын түлөө агууехэ тэмсэлдэ парти болон арадые зоригжуулан жагсаагаа.

Ленин олониитые хүтэлбэрилхэ онол, мэргэжэлдэ, ажалшадай аша туһадань харюусадаг, тэмсэлэй бодото эрхэ байдалые хараадаа абадаг үнэн зүб политика тодорхойлжо шадаха хэрэгтэ манай партиие һургаһан байна.

Партиин зэргэнүүдэй бата нэгэдэл, нягта эмхидэлые сахяад лэ байбал, манай орон дотор урдань хэзээшье үзэгдөөтүй ехэ далайсатай, гүн гүнзэгы удхатай социально-экономическа шэнэдхэлгэнүүд бэелүүлэгдэжэ шадагдаха байгаа. Партиин нэгэдэлые, илангаяа пролетариадай диктатурын үедэ, минута зуурашье һуладхаһан хүн—буржуазин туһамаршан гээшэ гэжэ Ленин заадаг һэн. Партиие задаргаха гэжэ һэдэдэг, пролетариадай диктатурын системэ дотор партиин агууехэ хүтэлбэрилхы үүргэеэ дүүргэлгэдэнь һаад хэдэг зүһэн бүриин хэлбэрилшэд ба бүлэг можо бологшодто, элдэб эсын дайсадта эсэргүүсэн, Владимир Ильич айхабтар шангаар тэмсэдэг байгаа.

Пролетариадай диктатурын үедэ, коммунистическэ общество байгуулха үедэ Коммунистическэ партиин дүүргэхэ хүтэлбэрилхы, залан ударидаха үүргые В. И. Ленин бүхы талаарнь тайлбарилан тодорхойлоод, манай партиин хүсэ шадалай илагдашагүйн эшэ үндэһые элирүүлһэн байгаа.

В. И. Ленинэй зааһан ёһоор, общество доторхи хүтэлбэрилхы, залан ударидахы хүсэн болоһон түүхэтэ үүргэеэ дүүргэхын тула манай парти эгээн түрүү ушар ёһо мэдэхэ хүдэлмэришэд, таряашадые, интеллигенциин түлөөлэгшэдые шэлэн абажа, өөрынгөө зэргые саг үргэлжэ бэхижүүлдэг, олониитэтэй холбоо барисаагаа батадхадаг, шүүмжэлэл болон өөрыгөө шүүмжэлгын үндэһөөр хүдэлмэридэхи дутуу дунданууд болон алдуунуудые элирүүлдэг, хамтаараа хүтэлбэрилхэ гэһэн Ленинэй захяа заабариин үндэһөөр оронойнгоо ажабайдалые ударидадаг юм.

Хамтаараа хүтэлбэрилхэ гээшэ демократическа централизмын гол ёһонһоо эшэтэй. «Энэмнай ямар ушартайб гэхэдэ, партиин бүхы гэшүүд өөһэдөө сэхэ гү, али түлөөлэгшэдөөроо дамжуулан, ямаршье илгаагүй адли тэгшэ эрхэтэйгээр партиин бүхы хэрэгүүдые хүтэлбэрилнэ; тиихэдээ тушаалта нюурнууд, хүтэлбэрилхы нүхэдүүд барандаа, партиин бүхы эмхи зургаанууд — һунгагдамал, тоосоогоо үгэдэг, һэлгэгдэдэг байха юм», гэжэ В. И. Ленин заагаа һэн. (Зохёолнуудай 11-дэхи том, 396-дахи нюур).

Агууехэ Ленинэй энэ заабариие партимнай хэлбэришэгүйгөөр баримталан бэелүүлдэг. Центральна Комитедэй хамтын дүй дүршэл, хамтын сэсэн ухаан хадаа парти болон ороноо зүбөөр хүтэлбэрилхэ арга олгоно, партиин зэргэнүүдэй хэлбэришэгүй бата нэгэдэл, нягта жагсаал, манай орон дотор коммунистическэ общество амжалтатайгаар байгуулха ябадал хангана.

Ленинизмдэ үнэн байдаг, Ленинэй агууехэ һургаалые бүхы ажал-ябуулгадаа шадамар бэрхээр хэрэглэн бэелүүлдэг тулада парти хүсэтэй. Ленинизмые саг үргэлжэ шэнжэлэн шудалхыень партимнай ямаршье тушаал зэргэтэй коммунист бүхэнһөө эринэ. Юундэб гэхэдэ, марксистско-ленинскэ теориие гүн гүнзэгыгөөр шудалаал һаа, коммунис байгуулалтын хэрэгые амжалтатайгаар хүтэлбэрилжэ шадагдаха байна.

Теориие ажабайдалтай холбохо, теоретическэ һургаал заабаринуудые

(Түгэсхэлынь 2-дохи нюурта)

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй Пленум

...20-до ВЛКСМ-эй ЦК-гэй Пленум ...мхидхэлэй асуудалнуудые зүбшэн ...

...ВЛКСМ-эй ЦК-гэй нэгэдэхи секре... **...П. Павловые** һунгаба.

...эй ЦК-гэй секретарьнуудаар **Л. К. ... А. Х. Везиров, М. И. Журавлева, ..., А. И. Камшалов, В. А. Саюшев** ...һунгагдаа.

...эй ЦК-гэй бюрогой гэшүүдээр **...ская, А. Х. Везиров, Ю. П. Воро... Дубрава, В. Т. Дувакин, Ю. Н. Ельченко, М. И. Журалева, М. Ибрагимов, К. М. Иванов, А. И. Камшалов, А. С. Куклинов, Л. Г. Максимов, С. П. Павлов, Б. Н. Пастухов, П. Н. Решетов, В. А. Саюшев** гэгшэд һунгагдаа.

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй бюрогой гэшүүдтэ кандидадуудаар **Ю. П. Белов, А. К. Зитманис, Н. Е. Кручина, Р. А. Курбатова, А. Д. Лизичев, О. Е. Черкезия** һунгагдаа.

ВЛКСМ-эй Центральна ревизионно комиссиин заседани боложо, тус комиссиин түрүүлэгшээр **Н. И. Петрушин** һунгагдаба.

Агууехэ вождиин дурасхаалда

Коммунистическэ парти болон Совет гүрэниие эмхидхэн байгуулагша, бүхы дэлхэйн ажалшадай агууехэ вождь Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 92 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай суглаан Ленинэй орденто оперо ба баледэй теагр соо үсэгэлдэр болобо.

«В. И. Ленинэй түрэһөөр 92 жэлэй ой» тухайда нүхэр **А. У. Хахалов** элидхэл хээ.

1870 ХҮН ТҮРЭЛТЭНДЭ ЖАРГАЛАЙ ЗАМ ЗААГША ҺУРГААЛ 1962

ИЛЬИЧЫЕ ХЭДЭ ДАХИН ХАРАҺАН, ХЭЛЭХЫЕНЬ ШАГНАҺАН ХҮМ

В. И. Ленинэй зохёолнуудые уншажа, хүдэлмэришэн ангиин хэрэгэй түлөө тэмсэгшэдэй зэргэдэ жагсалсахаар зоригжоод, агуухэ багшаяа хайшан гээд хараха гээшэб гэһэн хүсэл түрөө бэлэй. Гдов городтохи запасной полкдо алба хэжэ байхадаа, Петроградта болохо майн 1-нэй жагсаалда хабаадаха ябуулга хээ һэм. Тиигээд 1917 оной майн 1-нэй демонстрацида—Россидахи түрүүшын сүлөөтэ демонстрацида хабаадажа, Ильичые нюдөөрөө хараа бэлэйб. Ленин сидэр дээрэ гараад, жагсаалда хабаадаһан ажалшадые амаршалжа, баатар габьяата тэмсэлдэ зоригжуулаа һэн.

1920 ондо Москва хотын Я. М. Свердловэй нэрэмжэтэ коммунистическэ университедэй дэргэдэ сэрэгэй улас түрын хүдэлмэрилэгшэдэй курсда һуража байхадаа В. И. Ленинние гурба дахин хараһан, шагнаһан хүм. Нэгэдэхеэ—мартын 6-да Московско Соведэй заседани дээрэ үгэ хэлэжэ байхадань шагнаа һэм. Тиихэдэ Московско Соведэй ээлжээтэ зорилгонууд тушаа тобшохоноор тогтохо зуураа, пролетариадай диктатурые батадхаха, ажалша олониитэтэй депутадуудай холбоо барисаае бэхижүүлхэ, улад зониие Соведүүдэй хүдэлмэридэ элсүүлэн хабаадуулха тухай заагаа һэн.

1920 оной майн 1-дэ Ленин багшые хараха, шагнаха хуби золдо хүртөө һэм. Владимир Ильич майн 1-нэй субботнигто эдэбхитэйгээр хабаадаһанай һүүлээр, үдэрэй 2 часта Театральна (мүнөө Свердловэй нэрэмжэтэ) талмай дээрэ К. Маркста памятник табилсахаяа ерэһэн юм. Памятник бодхоохо газарта Ильич түрүүшын шулуу табяад, революционно хүдэлөөнэй хүгжэлтэдэ, научна социализмын теориие тодорхойлхо хэрэгтэ Карл Марксын али тухай ехэ үүргэтэй, удхашанартай байһан тухай тобшо аад, тодорхойгоор хэлээ һэн.

Владимир Ильичые 1920 оной майн 5-да гурбадахяа хараһан, шагнаһан байнаб. Тиихэдэ польско фронт ошохоёо байһан улаан сэрэгшэд, Петроградай эдэбхитэд-коммунистнуудай митинг дээрэ үгэ хэлээ бэлэй.

В. ШАТИЛОВ,
1919 онһоо КПСС-эй гэшүүн.

Цырен-Дулма ДОНДОКОВА

ЛЕНИН БАГША

Урихан хабарай
ерэхэ бүри,
Улаалзай, ногооной
ургаха бүри
Баглаа сэсэгээ,
байгаалиингаа дээжэсэ
Баридагби урдатнай
Ленин багша.
Уудам оронойнгоо
хүгжэхэ бүри,
Улад зонойнгоо
жаргаха бүри
Оюун бэлигээ,
уран шүлэгөө
Урдатнай дэлгэдэгби
Ленин багша.
Шүтэһэн бодолни
шүлэгэймни мүртэ,
Хүсэһэн хүсэлни
зүрхэнэймни сохидолдо.
Хонхото улаалзайнуудай
һалбарха бүри
Коммунизмын хабарай
ойртохо бүри
Хүлеэн хүлеэн,
хүдэлэн ябанам,
Хүсэ шадалаа
үгэн ябанам.
Хүлеэн ябагша
хүсэлдөө хүрэдэг,
Хүсэлэй үндэртэ
хүрэн ерэдэг.
Түмэн үнгэтэ
Сэсэгүүдэй мандахада
Түрэл улаалзайн
баглаа түүжэ,
Түрүүшын хабарай,
Коммунизмын хабарай
Түрүүшын тэмдэг,
түрэл тэмдэг
Тандаа барихаб,
Ленин багша!

ДОМОГТО ОТОГ

1944 ондо һэн. Ленинградай фронтын дунда зиндаанай командирнуудай курсда һуража байгааб.

— Нүхэд, курсантнар! Түүхэтэ газараар ябахаяа үглөөдэр гарахамнай. Октябриин революциин урда тээхэнэ хаанта засагай тагнуулшадһаа Владимир Ильич Ленинэй бэеэ нюужа байһан түүхэтэ газараар ябажа харахабди,— гэжэ Ленинград шадар байһан манай һуралсалай ротын командир ахалагша лейтенант Дмитриенко хэлээ бэлэй.

Минии нүхэд, фронтдо ябагшадай нюур гансата хүхюутэй болобо. Эдэнэй олонхин урда үдэрынь Ленинэй город хамгаалалсан, дайлалдажа ябаһан юм. Эгээл тиимэһээ энэ агуухэ хүнэй ажал-ябуулгатай холбоотой бүхы юумэн бидэндэ аргагүй үнэтэй байгаа.

Үглөөгүүр болобо. Далайда дүтэ ходол манатай байдаг тула шиигтэйбэр һэбшээн нюурыемнай долёогоо һэн. Энэ газар (разлив) тээшэ ошоһон харгы зам тон бэрхэшээлтэй байба. Заримандаа шэрэнги, заримандаа намаг, болдог гаталан гараха баатай бологдоо. Ябаһаар байтараа хүрэхэ газартаа хүрэбэ хэбэртэйбди. Зурагдаһан картинадал тон адли Ленинэй отогто дүтэлөөд ябатарнай, дайсаниие бомбодохоёо ниидэһэн манай самолёдууд хойно хойноһоо гаража ерэлэй. Эдэнэр фронт руу ниидэжэ ябаһан байгаа. Бидэнэрэй хайшаа ошожо ябаһыемнай таагаад, нэгэ лётчигынь самолёдойнгоо далинуудые бидэн тээшэ хэлбэлзүүлэн, саашаа ниидээд далда ороо һэн. Эдэниие харахадаа досоомнай нара гараһан мэтэ болоо бэлэй. Дайшалхы даабари дүүргэхэеэ ошожо ябанал даа. Теэд мэндэ амгалан һөөргөө бусажа ерэхэ һэн гү, али үгы гү. Хэды тиибэшье һаа, совет хүн бүхэнэй сэдьхэл зүрхэндэ айхабтар үнэтэ энэ түүхэтэ газарта минии түлөө дохилсыт таа гээд, дайнда орохыгоо урда 'тээ «булад шубуунайнгаа» далиие далбагануулба бэзэ гээд бодоо агша һэм.

Ленинэй отогой хажууда ерэхэдэмнай экскурсовод бидэниие угтаа. Тэрэ хүнтэй хамта энэ багахан музейе ехэл анхаралтайгаар харабабди. Ильичын хэрэглэдэг байһан дэбтэр, журналнуудые, ручка, бэхэ мэтын хэрэгсэлнүүдые хараа һэмди. Энэ отогһоо холошье бэшэ тагаан дээрэ юумэ шанадаг амһарта үлгөөтэй байба. Энээндэ дүтэшэг тариһан сэсэгүүдтэй клумбын хажууда союзна республиканүүдай тугууд намилзажа байба.

Агуухэ багшын байһан энэ газараар ябаад бусахадаа, дэбтэртэнь бултаараа иигэжэ бэшээ бэлэйбди: Түрэл дайдаяа харата дайсадһаа сүлөөлхын түлөө үшөө шангаар тэмсэхэбди, фашистнарһаа Эхэ оронoo сүлөөлхэбди. Иигэжэ тангаригаа үгөөд, тэндэһээ бусаа һэмди.

Д. Дармаев,
офицер ябаһан, мүнөө Ленинэй орденто ПВЗ-гэй харуулдагша дархан.

ТҮҮХЭТЭ БАЙРА

Экскурсантнуудай һууһан автобус Улаан талмайда дүтэшэг ерээд зогсобо. Эндэһээ холо бэшэ СССР-эй правительствын гэр харагдана. Тэрээн дээрэ гүрэнэй туг намилзана. Энэ байшангай гурбадахи дабхарай нэгэ таһалга соо 1918 оной мартын 12-һоо 1922 оной декабриин 12 болотор Владимир Ильич Ленин хүдэлһэн юм. Ажалладаг кабинедтэнь дүтэхэн Ильичын гурбан таһалгатай байра байһан. Энээн соо һүүлшынгээ үдэр болотор Надежда Константиновна Крупская, Мария Ильинична Ульянова һууһан байгаа. В. И. Ленинэй мэндэ байхада байһан бүхы юумэн тэрэ шэгээрээ.

Владимир Ильичын хүдэлдэг кабинедынь багашаг, 36 дүрбэлжэн метр, үндэр потологтой, хоёр сонхотой. Ильичын хүдэлдэг стол, ерэһэн хүнэй һууха стол тойруулаад дүрбэн зөөлэн креслэ табяатай. Ажалладаг стол дээрэнь телефоной хоёр аппарат, ногоон абажуртай столой лампа, түмэр ручка, саарһа хайшалха, отолхо хайша, хутага, боро мрамораар хэһэн бэхын прибор, шубуун дэн табидаг дүрбэн һуури.

Кабинедэйнь ханануудаар дүүрэн номууд. Эндэ 2 мянган, байрадань 20 мянган ном байһан юм гээд экскурсовод хэлэнэ. Олон номуудһаа гадна, кабинет доторнь географиин олон картанууд хүнэй анхарал хандуулна. Түмэр замай, уһан замай, шоссейнэ харгын карта үлгөөтэй. Тэрээн дээрэ граждан дайнай фронтын хилэ улаан будхэнүүдээр тэмдэглээтэй.

Кабинет соохи юумэнүүдэй олонхинь—Лениндэ хүдэлмэришэдэй үгэһэн бэлэгүүд. Лениндэ ажалшадай хизааргүй дуратай байһые эдэнь гэршэлнэ бшуу. Златоустын зэбсэгэй фабрикын хүдэлмэришэдэй бэлэглэһэн гоё гэгэнын хутага, түмэршэ дарханай лампа гэхэ мэтэ бии. А. В. Луначарскиин Лениндэ бэлэглэһэн — Степан Халтуринай дүрэ, Петроградай хүдэлмэришэн Лотаревой зураһан—Карл Марксын портрет байна.

Кабинет соонь ороходо, Владимир Ильичын айхабтар ехэ ажал хэдэгынь эли болоно. «Совет засагай ээл... зорилгонууд», «Агуухэ... хэл» ба бусад зохёолну... эндэ бэшэһэн юм. Энэ ...нет соогоо хүдэлмэриш... делегацитай, таряашадта... лын саанахи дипломаду... хилын саанахи компарт... дай ажал-ябуулагшадта... рэлдэдэг байһан.

Ильичын байраншье ... аад, юрынхеэр түхеэрэ... хэй. Хүдэлдэг стол, ... креслэ, түмэр орон, лам... тумбочка, нарихан ку... — нимэ гүхеэрэлгэтэй...

Залуу республикын ... лэн бии боложо байһан ... үедэ В. И. Ленинэй ... ехээр хүдэлдэг байһан ... болон кабинедыень хар... хүн бүхэнэй зүрхэ ... долгисоно.

В. ГУМПЫЛ...
КПСС-эй ЦК... дэргэдэхи ВПШ... һура...

Чимит ЦЫДЕНДАМБАЕВ

Ашата Ленин амиды һаа...

Ашата Ленин хэрбээ амиды һаа,
Апрель һарын алтарма үдэшэ,
Дулаахан майнгаа дуулимхан үдэр,
Алим жэмэсэй эдеэшэн сэлсыдэг
Август һарын аажам үглөөгүүр,—
Хүдэлмэришэ хуушан, эгээлэй кепкэтэй,
Хүдэр модон тулгуурха туланхай,
Улаһаа зөөлэхэн гутал үмдэнхэй,
Улаан талмайгаар алхалхал бэлэй..
Тоогүй олон гулабхаа шубуудта
Торисогүй сэбэрхэн таряанай үрэһэ
Хармааннаа гаргаад сасахал байгаа,
Ханажа тоншохыень харахал байгаа,
Арбаад хорёодоороо, зуугаадаараа үхибүүд,
Алишье тээһээнь сугларан ерэхэл һэн.
— Баабай Ленин, амар сайн!—гэлдэжэ
Баяртай шангаар хэлэхэл байгаа.
Ягаахан хасартаданъ Ильич хандажа:
— Ямараар һуранабши?—гэхэл бэлэй.
Тангил урнхан пионер ашань:
— «Таба» юм!—гэжэ харюусахал бэлэй.
Тоомтой хөөрхэн тэрээхэн ашынгаа
Толгойе эльбэжэ, энеэбхилэн, Ильич.
— Баахандаа бишье хуушан гимназида
Барагаар һурадаг һэм,— гэхэл бэлэй.
Бүгэдэ ниитэдээ угтуулан, Ильич
Бүд нэхэдэг фабрикада орохо һэн;
Гаһар шэрхи комбинезоной трико
Гараараа эмирижэ шалган үзэхэ һэн.
Угалза сэсэгээр аржагар торгоной
Урдажал байхада сэдьхэлээ ханажа,
Баясахын ехээр баясахал байгаа,
Багша Ленин хэлэхэл байгаа:
Манай орон соо һаалишадай үмдэдэг
Магнал торго, хибэс дурдам—
Хатан хаашуул анха урдандаа
Хаража зүүдэлдэг лэ байгаа ёһотой!
Сэнгэлиг һайхан сэнхирхэн үглөөгүүр
Сэрэгэйнгээ нүхэдөөр хамта ябахадаа,
Гагарин Титов хоёрые танаад,
Гарынь бариха һэн Ильич энеэбхилэн.
— Арьягар автомобиль хорёод ондо
Аяар Америкэһээ асардагаа хөөрөө һаам,
Мүшэтэ космосой залуу капитанууд
Мүнөө этигэхэ гүт,
Ульянов үбгэндэ?!
Омогтой зоригтой нүхэдөөрөө, залуудаа,
Россида Коммунис парти эмхидхэһэндээ,
Партиинга үнэншэ хүбүүниинь байһандаа,
Партиингаа хуушанай боец ябаһандаа,
Баяртайб, золтойб, нүхэдүүд!—гэжэ
Багша Ленин хэлэхэл һэн, мүнөө!

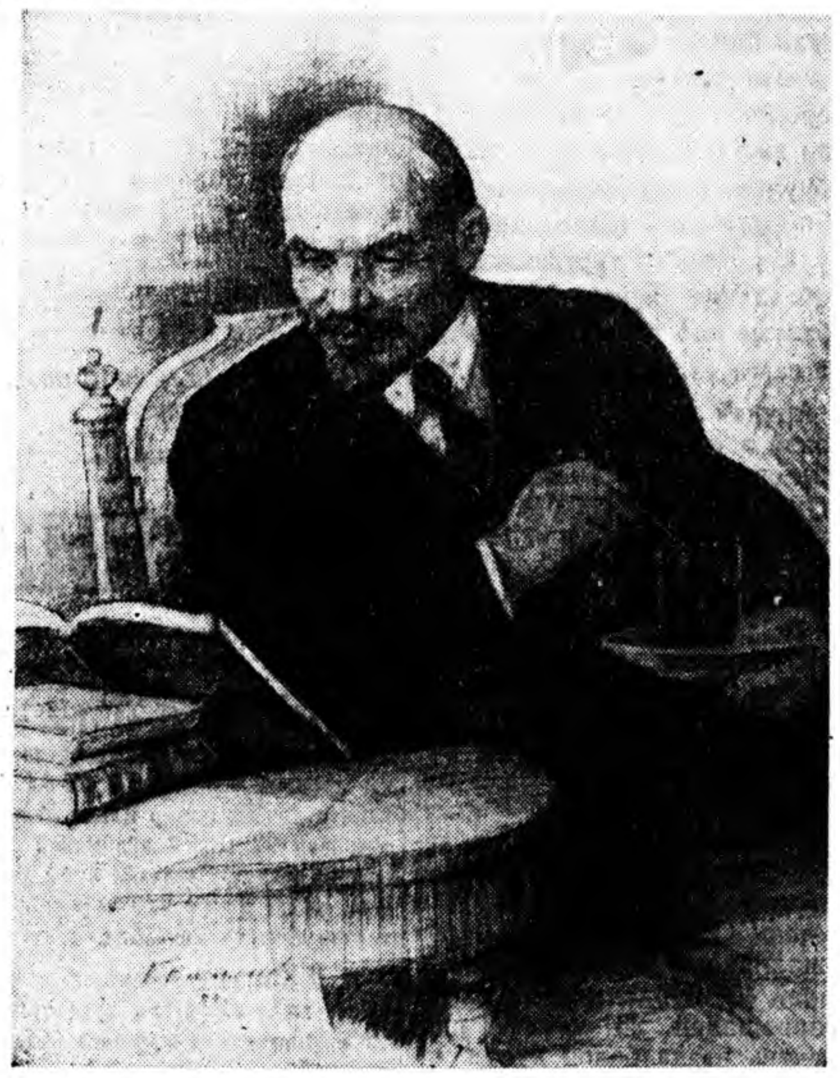

В. И. ЛЕНИН

Ленинизмын туг доро, коммунизмын шэнэ илалтанууд тээшэ

(Эхиниинь 1-дэхи нюурта)

бодото хэрэг дээрэ зүбөөр шалгаха, шэнэ дүй дүршэл шэнжэлһэнэй үндэһөөр теориие баяжуулха шухала гэжэ Ленин ходо заадаг байгаа.

Манай орон дотор социализм байгуулха үедэ хүнэй шэнжэ шанар, зан заншал үндэһөөрөө хубилаа. Совет хүнүүд һайн һайхан үзэл бодолтой, коммунизмын агуухэ хэрэгтэ үнэн зүрхэнһөө этигэдэг, Эхэ орондоо заха хизааргүй инаг дуратай, тэрэнээ һалбаруулан хүгжөөхэ гэжэ оролдодог, ажалда дуратай, дутуу дунданuудта эбсэшэгүйгөөр хандадаг, эрдэм шудалха гэжэ эрмэлзэдэг, айха гээшые мэдэхэгүй, ажалшадай дайсадта зэбүүрхэдэг юм. Ленинизмын һургаалай, социалис байгуулалтын ашаар Коммунистическэ партимнай совет арадай оюун мэдэрэлые урдань хэзээшье үзэгдөөгүй дээдэ хэмжээндэ дэбжээгээ. Тиигээд үргэн далайсатайгаар коммунизм байгуулгын үедэ шэнэ зорилгонууд табигданхай. Манай парти түүхэтэ богонихон болзор соо — хорин жэлэй хугасаада коммунизм гол түлэб байгуулха гэһэн зорилго шэнэ Программа дотороо табяад, хүнүүдые үндэр дээдэ үзэл сурталай, коммунис заншалай ёһо гуримуудые сахидаг байхаар хүмүүжүүлхэ эрилтэ табина.

Арадай аша туһаһаа үлүү ехэ юумэн партида байхагүй гэжэ манай ороной ажалшад өөһэдынгөө олон жэлэй бодото байдал дээрэһээ хараа. Коммунистическэ партиие — сэсэн мэргэн ударидагша, бүхы илалтануудыемнай үүсхэгшэ, эмхидхэгшэ мүн гэжэ совет арад харадаг. «Олониитэ ажалшад бидэндэ талархана. Тиимэһээ бидэ хүсэтэйбди. Энэ хадаа бухэдэлхэйн коммунизмын илагдашагүй байһанай эшэ нүхэсэл болоно» гэжэ Ленин хэлэһэн юм.

Партиимнай зүб политика бэелүүлһэнэй ашаар, ажалша олониитэтэй холбоо барисаагаа саг үргэлжэ бэхижүүлһэн, бэхижүүлжэ байһанай, тэдэнэй һанамжада анхаралтайгаар хандадагай ашаар арад зондоо хүндэтэй, этигэл найдабаритай болонхой. Коммунистическэ партиин, правительствын, арад зоной агуухэ нэгэдэл хадаа Совет гүрэнэй хүсэ шадалай, илагдашагүйн бата үндэһэн, урагшаа, коммунизм тээшэ хэлбэришэгүйгөөр дабшалгын эшэ үндэһэн болоно.

II.

Ленинизм болбол коммунизм байгуулха замые заагша, агуухэ мүнхэ һургаал мүн. Манай парти коммунис байгуулалтын шэнэ зорилгонуудые шиидхэхэ бүхэндөө мүнөө үеын имагта шухала асуудалнуудта тодорхой харюунуудые В. И. Ленинэй һургаалһаа олодог байна.

Хүндэ индустриие бүхы талаарнь булюугаар хүгжөөхэ, үйлэдбэрилгын хүсэ саг үргэлжэ дээшэлүүлхэ, техникээ хододоо нарижуулан һайжаруулха хэрэгые социализм болон коммунизм байгуулгын шиидхэхы нүхэсэл мүн гэжэ Ленин тоолодог байгаа. «Машината томо индустри хадаа социализмын имагта шухала экономическа үндэһэ һуури болоно. Энээниие мартаһан хүн коммунист бэшэ гээшэ» гэжэ Ленин зааһан байдаг.

В. И. Ленинэй эдэ сэсэн заабаринуудта түшэглэн, Коммунистическэ партимнай хүндэ индустриие түрүүшын ээлжээндэ хүгжөөхэ политика сэхэ шууд бэелүүлдэг байгаа, бэелүүлнэшье.

Манай ороной али тухай ехэ амжалта түйлаһыень элирхэйлэн харуулхын тулада хэдэхэн тоо дурдахада ойлгогдохо. Энээгээр совет хүн бүхэнэй омогорхонгүй байхын аргагүй. Долоон жэлэй түрүүшын гурбан жэлэй туршада промышленностиин бүтээн гаргаһан бүхы продукцинь түсэбөөр хараалагдаһан 27 процентын орондо 33 процент нэмээ, мүн энэл үедэ жэл соохи дунда жэшээнэй ургалта 8,3 процент байхаар түсэблэгдэһэн аад, 10,1 процент болоо. Бүхы продукциин ниигэ хэмжээн түсэбтэ даабариие 19 миллиард түхэригөөр үлүүлээ.

Социалис хүдөө ажахыгаа хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэ амжалтанууд түйлагдаа, колхозууд болон совхозуудай эмхидхэлэй, экономическа талаараа бэхижээ. Хүдөө ажахын бүхы түрэлэй продуктнуудые үйлэдбэрилгэ нилээд ехээр нэмээ. Н. С. Хрущев энээн тухайда партиин ЦК-гэй мартын Пленум дээрэ ойлгосотой тодоор хэлэһэн байна.

Арад зоной аша туһын, зол жаргалай тулада КПСС-эй саг үргэлжэ оролдодог байһые манай ороной ажалшад үдэр бүри үзэнэ, харана. Һүүлэй жэлнүүдтэ Совет орон дотор тон шухала хэмжээ-ябуулганууд бэелүүлэгдээ. Бага салинтай хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай абадаг мүнгэн нэмээгдээ, пенсинүүд ехэ болгогдоо, алба налогууд удаа дараалан болюулагдажа байнхай. Совет хүдэлмэришэд, алба хаагшад мүнөө үдэрэй 7—6 час хүдэлдэг болоо. Ажалша зон ниитын жасаһаа улам ехэ тэдхэмжэдэ хүртэдэг боложо байна. Һургуули, больница, хүүгэдэй эмхи зургаан, санатори, амаралтын байшангуудай тоо улам олошорно. Хүдэлмэришэдэй 40 процентнь, колхозниигуудай 23 процентнь дээдэ, дунда эрдэмтэй болоо. Манай дүрбэн хүн бүриин нэжээдынь һуража байдаг. Гэр байрын барилга урдань огто үзэгдөөгүй ехэ хэмжээтэй, далайсатайгаар бэелүүлэгдэнэ. Национальна доходнай жэлһээ жэлдэ дээшэлнэ, хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай бодото салин хүлһэн саг үргэлжэ нэмэнэ, колхозниигуудай олзо доход улам дээшэлнэ.

Манай орон дотор коммунизмын үргэн далайсатайгаар байгуулагдажа байһан үедэ ажалай бүтээсые дээшэлүүлгэ онсо шухала удхашанартай болонхой. «Коммунизм гээшэ капиталис үеынхитэй жэшээлэшэгүй ехэ, өөһэдын дураар, һайн сэдьхэлээрээ нэгэдэһэн, түрүү техникэ ашаглаадаг хүдэлмэришэдэй ажалай дээдэ зэргын бүтээсэ болоно» гэжэ В. И. Ленин хэлэһэн юм.

Шэнэ техникэ шудалхые, промышленность болон газар тариалангаа мүнөө сагай техническэ үндэһэ һуури дээрэ шэнэдхэн эмхидхэхые Ленин уряалдаг байгаа.

Ленин багшын эдэ заабаринууд бидэндэ хүтэлбэрилхы һургаал болодог байгаа, боложо байһаар. Ажалай бүтээсын дээшэлхэ процент бүхэнэй түлөө тэмсэхэ ёһотойбди.

В. И. Ленин ажалшадай зохёон байгуулхы үүсхэлэй, революционно эршэ зоригой хүсэндэ хододоо этигэдэг, арад зоной революционно үүсхэл, социалис мүрысөө, эдэбхи хэшээл али бүхы аргаар дэмжэхэ, хүгжөөхыень партиие ходо уряалдаг байгаа.

Ленинэй кооперативна түсэб бэелүүлэн, Коммунистическэ партимнай хүдөө нютагта колхозно байгуулалтые хүгжөөн дэлгэрүүлээ. Энэ хадаа социалистическэ революциин агуухэ түйлалтануудай нэгэн, ленинизмын үзэл сурталай мандан бадарһанай гэршэ болоно.

Коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулхын түлөө тэмсэлэй үедэ арадай ажахын бүхы һалбаринуудые хүгжөөхэ хэрэгтэ али али талаһаань зүбөөр хандаха гээшэ айхабтар шухала юм. Марксистско-ленинскэ үзэл сурталаар зэбсэгжэһэн манай парти, тэрэнэй ЦК үйлэдбэрилгын хүсэ хүгжөөхэ арга зам тодорхойлһон байна. Хүдөө ажахын бүхы һалбаринуудые саашадань бүри ехээр хүгжөөхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэһэн КПСС-эй ЦК-гэй мартын Пленум энэнэй элитэ гэршэ болоно. Совет хүнүүдэй эрилтые, промышленностиин хэрэглэмжые түүхэй эдээр бүрин хангаха хэмжээтэйгээр ойрын жэлнүүдтэ хүдөө ажахын продукци абаха гэһэн шухалын шухала зорилго тус Пленумэй тогтоол дотор тодорхойлогдонхой.

Энэ гол шухала зорилгоёо амжалтатайгаар бэелүүлхын тулада хүдөө ажахые ударидалгын хэрэг һайжаруулха, газараа зүбөөр ашаглаха, үрэжэл ехэтэй ургамалнуудые таридаг болохо, бага гаргаша хээд, гектар бүриһөө ехэ продукци абахын түлөө тэмсэхэ, мал ажал хүгжөөхын, хүдөө ажахые улам оньһожоруулхын түлөө тэмсэхэ, колхоз, совхозуудые машина техникээр хангаха шухала.

Энээнтэй зохилдуулан, манай республикын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд ажал хэрэгээ эмхидхэнэ. Мүнөө жэлэй бэрхэшээлтэй үбэлжэлгые эмхитэй һайнаар үнгэргэхын, хамтынгаа малые хоролтодо оруулангүй ондо оруулхын, гарапан түлнүүдые бүрин бүтэнөөр томо болгохын, мал ажалһаа абтадаг эдеэ хоолой зүйл гүрэндэ худалдаха түсэбөө дүүргэхын тулада манай республикын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд бүхы шадабаряа зорюулхань лабтай. Баян ургасын үндэһэ һуури табиха, мал ажалда элбэг хүрэхэ тэжээл бэлдэхэ саг — хабарай тарилгын халуун хүдэлмэриин хаһа орожо ерэбэ. Энэмнай мал ажалаа амжалтатайгаар хүгжөөхэ, мяха, һү, үндэгэ, нооһо ехээр абха эшэ үндэһэн болоно ха юм.

КПСС-эй ЦК-гэй мартын Пленум хүдөө ажахые хүтэлбэрилхэ шухала асуудалнуудые шиидхэһэн байна. Хүдөө ажахын продуктнуудые абаха, бэлэдхэхэ шэнэ министерство, нютаг нютагуудта колхозно-совхозно үйлэдбэриин управленинүүд байгуулагдаа. Эдэнэр хүдөө ажахын продуктнуудые абаха түсэбүүдээ дүүргэхэ хэрэг тодорхойгоор ударидаха, колхозно-совхозно үйлэдбэриин бүхы шухала асуудалнуудые дары шиидхэхэ үүргэтэй. Министерство болон управленинүүд хүдэлжэ эхилэнхэй. Хүдөө ажахые ударидаха эдэ шэнэ зургаанууд нютагуудтахи партийна органуудтай хамта КПСС-эй XXII съездын табиһан зорилгонуудые бэелүүлхын тулада хүдөөгэй ажалшадые элсүүлэн ударидаха байна. Тиигэжэ бүри мүнөө жэлдэ эдеэ хоолой бүхы зүйлнүүдые элбэг дэлбэг болгохо, хүдөө ажахыгаа хүгжөөн дэбжээхэ хамтын хэрэгтэ өөһэдынгөө хубита нэмэриие оруулхань лабтай.

Ленинэй захяа заабариие даган, Коммунистическэ партимнай хүдэлмэришэн анги таряашад хоёрой холбоо барисаае улам батадхана. Энэ холбоо барисаан Совет гүрэнэй үндэһэ һууринь болонхой.

Марксизмын һургаалда түшэглэн, национальна асуудалаар партиин бэелүүлхэ хараа шугамые Ленин тодорхойлоод, пролетарска интернационализмын үзэлөөр, арадуудай хани барисаантай, харилсан ажаллалгын ёһо гуримаар манай партиие, бүхы ажалшадые хүмүүжүүлээ. Национальна асуудалаар Ленинэй гаргаһан һургаал, олон үндэһэ яһатантай Совет гүрэниие байгуулха тухай заабарииень манай парти, тэрэнэй Ленинскэ ЦК саашадань хүгжөөһэн бай[illegible]. Энэнь КПСС-эй шэнэ Программа [illegible]отор найруулагданхай. Ленинскэ на[illegible]ональна хараа шугамые бэелүүлхын [illegible]лөө тэмсэн, Коммунистическэ па[illegible]имнай оронойнгоо бүхы арадууд[illegible] нэгэдүүлжэ, аха дүүгэй нэгэ бү[illegible]э болгоо, олон национальна хүсэн түгэс гүрэн мандуулаа. Энэ гүрэн империализмын дарлалтаһаа мултарха замые дэлхэйн дарлагданги бүхы арад зондо харуулаа юм.

Совет арадай агуухэ бүлэ соо адли тэгшэ эрхэтэй ажаһуудаг Бурят ороной ажалшад Коммунистическэ партиин ударидалга доро коммунизмын түгэс илалта тээшэ найдамтайгаа дабшана.

Бусад республиканудтал адли Бурядай АССР хадаа Агуухэ Октябриин ашаар мүндэлэгшэ олон үндэһэ яһатанай Совет гүрэн байгуулһан Ленинэй сурталай илан мандаһанай гэршэ мүн. 1963 ондо Бурят ороной ажалшад республикынгаа 40 жэлэй ой тэмдэглэхэнь.

Совет засагай оршон ... байгаа жэлнүүдтэ хаанта ... хүндэ хүшэр үлэгдэлнүүд ... гүй үгы хэгдээ, урдань ... ги бүйһан арад зон оюун ... хүсэ шадалаа шэнэ социали... да зорюулан хүгжөөжэ бай... республика энэнэй эли ... шэнь болоно. Энэ үе соо ... кын промышленностиин ху... гэнөөр хүгжэхэтэй хамта ... хы, соёл гэгээрэлнай ху... үндэһэн интеллитенци ... һан байна.

КПСС-эй XXII съезды... бэринүүд экономико боло... гэрэлээ саашадань хүт... ехэ арга боломжо ... публикын үмэнэ нээжэ ...

Манай агуухэ багшы... 92-дохи жэлэй ойе ... хамта республикын пром... тиин, тэрэ тоодо Улан-У... хүдэлмэришэд промышлен... ци бүтээн таргаха нэгэ... лайнгаа түсэбые үлүүл... гэжэ тэмдэглэхэдэ урмат... шье түсэбөө дүүргэдэгү... ябаһан предприятинууд ...

Хүдөө ажахын хүд... мяха, үндэгэ худалдаха ... гаа түсэбые дүүргээшье ... гүрэндөө үритэй үлө... квартал соо энэ дутаг... жа,. хахад жэлайнгаа ... талаарнь дүүргэхэ ааб... дахаар. КПСС-эй ЦК-гэй ... Пленумэй зааһанай ёһо... ряалангаа зүбөөр түсэбл... рай тарилга һайн шана... гэргэхэ тон шухала.

III.

Уласхоорондын орши... ноймнай нэрэ хүнды... һан үе сагта совет ара... нэй түрэһөөр 92-дохи ... жэ байна. Совет гүр... гагүйгөөр уласхоорон... шухала асуудал ши... гээшэ. Манай гүрэнэй ... литикын гол шэглэлые ... тодорхойлһон юм. Нэгэ ... ализм байгуулжа боло...

(Түгэсхэлынь ... нюурта)

В. ПЕТОНОВ

НАНГИН ЗАХЯА

Манай үе—мүшэтэ зуун жэл.
Мүшэд тээшэ һанаамнай эрмэлзээ.
Ууган космонавт Гагарин Юрий
Уужам замбиин үүдэ сэлеэ.

Одо мүшэндэл ракетэмнай зуралзаа,
Юртэмсын далайе саашань һэтэлээд.
Калугын үбгэнэй бодолнууд бэелээ,
Кибальчичын һүүлшын домог мүнхэжөө.

Ленинэй суртаал — ракетымнай жэгүүр,
Ленин—илалтануудаймнай удамаршан.
Багшын захяа—коммунизмын үүр,
Багшынгаа замаар дабшанабди урмашан.

Нүхэр Н. С. ХРУЩЕВОЙ хэлэһэн үгын үргэлжэлэл

...бултандамнай аятай. ...л соо һуугшадые, ма... ...алдарта Эхэ ороной залуу ...эй эрхимэй эрхимүүдые ...харахада баяр баясха... ...аятай байна. **(Удаан ташалга).** Залуушуулда ...Ленинэй ямар ехэ ха... ...р, ямар ехэ дуратай... ...андадаг байһые, ургажа ...үетэнние зүбөөр, комму... ...ор хүмүүжүүлхэ гээшэ ...ямар ехэ оролдолго ...аг байһые таанад һайн ...эт. Танай XIV съезд дээ... ...лсаад, совет залуушуу... ...айхамшагта хэрэгүүд ту... ...гнаа һаа, манай хүндэ... ...адимир Ильич ямар ...баясаха байгаа гээшэб. ...эй комсомолшууд — ...н ашанар — тэрэнэй ...барние харюулаа! ...емэ, **удаан альга та...** ...).

...т орондо, бусад социа... ...рнуудта экономико, эр... ...аан, техникэ болон соёл ...оролой ямар ехээр хүг... ...маанадай үмэнэ хи... ...шагүй үргэн хараа за... ...эгдэһые мүнөө үедэ бү... ...хэйн хүн зон харана. ...ай абьяастайгаар бо... ...го энэ талаар һайн ту... ...а болоно, совет арадай ...аха шэнэ ямар ехэ ха... ...ые манай партиин Про... ...—коммунистическэ об... ...байгуулха Программа ...үгөөб гэжэ таанад өөһэ... ...дэнэт. Энэ Программа ...жэлэй туршада дүүргэг... ...табигданхай. Энэ ха... ...аан болзор гэжэ таана... ...римашуулда һанагдажа ...байна. Иимэ ехэ бол... ...тогтоогдоһон хадань, ...араһанайшье хэрэггүй ...гү гэжэ заримашуул һа... ...ье болохо.

...шье бидэнэр бултадаа, ...болон аха наһанайшье ...сагай удхашанарые ...аа абаха ёһотойбди. ...жэл үдэрнүүдһээ, үдэр... ...асууд болон минута... ...а бүрнидэг байна бшуу. ...аммаар хараалагдаһан ...эхэ даалгабарие дүүр... ...үлүүлэн дүүргэхын ту... ...энэ хорин жэлһээ нэгэ... ...рые, часые, минутые... ...жэ болохогүй.

...эртэ урдын ульгэр до... ...аандам ороно. Нэгэ сэ... ...замда ябаһан хүнтэй ...Замда ябагшань игэ... ...угаа:

...род хүрэтэр хэр холоб? ...бажал бай,—гэжэ сэсэн ...рюусаа.

...д гээд замшан саашаа ...Тиигээд сэсэн хүн тэрэ... ...оглоод, игэжэ хэлээ:

...ёр час ябаад город ху-... ...намда игэжэ урда ...үндэ хэлээгүйбши,— ...шан дураа гутаа.

...нии ямараар алхал... ...араха хэрэгтэй байгаа. ...һайнаар алхалнаш. ...ябахадаа эгээл хоёр ...ссод город хүрэхэш,— ...н хүн харюусаа. **(Зал ...мээтэй болоно. Альга ...).**

...нүхэд, манай оро... ...ет арадай ямар түргэ... ...ргшаа алхалжа яба... ...барыт! Иимэ найдам... ...түргэнөөр ургашаа ал... ...а, хараалһан болзор ...бидэнэр түсэбөө лаб ...шадахабди. **(Альга ...).** Зүгөөр эдэ түсэ... ...тон ехэ түсэб болоно. ...бултанай жэгдээр ...шухала болоно ...Тиихэдээ, коммунизм ...гада хабаадалсаха ...аа ехэ зол хуби бай... ...на, харин тон ехэ ха... ...тай болоно гэжэ заа... ...нажа ябаха хэрэгтэй. ...зм ажалаар, ажа... ...олон миллион хүнүү... ...лаар байгуулагдаха ...анай партиин съезд ...өөр заагдаһан байгаа.

...бүтээсые дээшэ... ...хала байһан тухай ...кододоо хэлэдэг бай... ...энэ асуудалые шиид... ...ниитын шэнэ байгуу... ...сэлэн илаха ябадал... ...ршагүй холбоотой гэ... ...мир Ильич Ленинэй ...байһаниинь мэдээ... ...жэлэй турша соо ...бүтээсые промышлен... ...4—4,5 дахин, хүдөө ...5—6 дахин дээшэ... ...жэ бидэнэр хараа...

...бүтээсые эгээн ...дээшэлүүлхын түлөө ...манай үе сагай гай... ...худэлөөн—коммунис ...түлөө хүдэлөөн шуха... ...дүүргэхэ байна. Энэ ...алай баатаршалга ...энэ хүнние хүмүү... ...хүнүүдэй хоорондо ...ёһоной харилсаа ...тойл һургуули бо... ...хэдэн предприяти... ...бригаданууд ком... ...алай коллективүү... ...нэрэ зэргэдэ хүр-

төөд байна. Эдэ коллективүүд замай залууршад болоно гэхээр, тэдэнэй зэргэдэ орохо, тэдэнһээ һургаал абаха хэрэгтэй. Энэ гайхамшагта хүдэлөөнэй саашадаа бүри үргэнөөр, бүри гүнзэгыгөөр дэлгэрхэ байһаниинь лабтай. **(Альга ташалга).**

Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ тухай асуудалай угаа шухала байһые бүри ехээр онсолон тэмдэглэхые хүсэнэбди.

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ тухай оролдолго гаргаха гээшэ арадай хүсөөр байгуулагдадаг оронойманай баялигай ургажа байхын тулада бүхы юумэ хэхэ гэһэн удхатай. Ажалай бүтээсые эгээн ехээр дээшэлүүлхэ, тэрэнние зүбөөр эмхидхэхэ, олон миллион хүнэй ажалаар байгуулагдаһан баялигые тааруугаар хэрэглэхэ гээшэ коммунизм байгуулха гол шухала үндэһэ һуури болоно.

Хэрэглэдэгһээ ехээр юумэ бүтээхэ тухай бидэнэр хододоо оролдохо ёһотойбди. Хэрбээ обществын хэрэглэдэгһээ ехээр юумэ бүтээдэг байгаа һаа, дэбжэлтэ тээшэ, һалбаран бадаралга тээшэ зам энэ обществын үмэнэ нээгдэнхэй гэһэн удхатай болоно. Хэрбээ бүтээдэгһээ ехэ юумые гаргашалдаг байгаа һаа, обществые иимээр эмхидхэлгэ өөдэлүүлхэгүй байна. Юуб гэхэдэ, имагтал материальна болон соёл культурын баялигуудые улам ехэ хэмжээтэйгээр дэлгэрүүлгэһээ үндэһэлэн урагшаа дабшажа болохо байна. Үйлэдбэриин ургалтын хэрэглэмжынь ургалтаһаа гээгдэдэг байгаа һаа, общество урагшаа дабшаха аргагүй болохо гэжэ дабтажа хэлэнэб.

Юумэ хэрэглэхэ гээшэ тиимэ ехээр ухаа гаргаха хэрэг бэшэ юм. Хүн түрэн сасуугаа уйлажа эхилдэг. Энэ ямар удхатайб гэхэдэ, хэшээгыш, эдеэлүүлыш гэжэ үхибүүн эхеэ гүйна бшуу! Хараад үзыт, игэжэ хэрэглэгшэ бии болоно бшуу. **(Зал соо шэмээтэй болоно).** Бишыхан хүн дэлхэй дээрэ бии болоһоноо үшөө мэдэрээгүй байһан аад, эдеэлхэ эрилтэ хэжэ ороно, тэрэнэй хото үлэтэй хоолтой шүүһэ хүлеэнэ бшуу. Общество доторшье иимэ байдаг. Оршожо, хүгжэжэ байхын тулада общество мүн лэ хооллохо ёһотой. Тиимэ болохолоороо, материальна болон оюун бодолой хэрэглэмжын ургахатай хамта обществын материальна арга боломжонуудай ургадаг байхынь тулада хүнүүд ажаллаха ёһотой. Улам ургажа байгаа хэрэглэмжые хангаха зорилгоор хамагай түрүүндэ ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын тулада бидэнэр али болохоор оролдохо ёһотойбди! **(Нэрьемэ удаан альга ташалга).**

Үйлэдбэриин хүгжэлтын болон арадай хэрэглэмжые хангалгын хэмжээнэй хоорондоо тэнсүү бэшэ байдагай эли тодо жэшээе капиталис оронууд бидэндэ харуулжа үгэнэ. Тон баян орон гэгдэдэг Америкын Холбоото Штадуудые, тэрэнэй үйлэдбэриин арга боломжонуудые абаад үзыт, тэдэнь манайхида орходоо ехэ, харин продукциинь ургалтын процент манайхиһаа 3—4 дахин бага. Юундэ иимэ ушар тохёолдоноб?

Советскэ Союз мүнөө жэлдэ 76—77 миллион тонно булад хайлуулха, жэлэй турша соохи ургалтань 5—6 миллион тухай тонно булад болоно. Америкын Холбоото Штадууд 130 миллион тонно булад хайлуулжа шадахаар предприятинуудтай аад, 95 миллион шахуу тонно хайлуулха байна гээшэ ха. Энэл хадаа капиталис ёһоной үйлэдбэриин зүрилдөөн болоно гээшэ. Энэнь обществын хүгжэлтые һаатуулна! Байн байн капитализмые социализм һэлгэжэ, дэлхэйн бүхы оронуудта байгуулагдахал. **(Нэрьемэ альга ташалга).** Маркс, Энгельс, Ленинэй габьяань юуб гэхэдэ, тэдэнэр социализм болон коммунизмын жама ёһые теоретическэ талаарнь тайлбарилаа, мүн Ленин багша энэ агуухэ теоретическэ заабаринуудые яажа бэелүүлхэб, тэдэнние арадай аша туһада яажа зорюулхаб гэжэ бодото хэрэг дээрэ харуулаа. Бидэнэр—шэнэ дэлхэйн хүнүүд, коммунис ажал хэрэг эрхилдэг хүнүүд — манай агуухэ багшанарай хүдэлмэриие үргэлжэлүүлнэбди. **(Нэрьемэ альга ташалга).**

Аха үеын хүнүүд энэ хүдэлмэриие амжалтатайгаар хэнэ. Бидэнэр дэмы ажаһуугаагүйбди, аляаһа батаганаа үргөөгээд ябаагүйбди, ажаһуугаабди гэжэ наада зугаа болгон хэлэгдэдэг байха юм. Таанад, залуушуул, бү һайзагайралдагты. **(Зал соо шэмээтэй болоно, альга ташана).** Би өөрынгөө үетэнөөр омогорхоноб, бидэнэрэй нэгэ хэды саг соо Владимир Ильич Ленинтэй хамта ажаһууһаараа, Октябриин революци хэлгэдэ хабаадалсагшад, Агуухэ Октябриин үдэрнүүдтэ дайшалан абтаһан Совет засагые батадхахын түлөө дайнда хабаадагшад байһанаараа омогорхоноб. **(Нэрьемэ, удаан альга ташалга).** Аха үеын хүнүүд орон дотор болоһон үлэсхэлэнгые, һандаралые үзэжэ гараа, тэдэнэр арадай ажахые баатарлиг ажалаараа һэргээгээ, табан жэлэй барилгануудта шэнэ юумын түлөө тэмсээ, дэлхэйн хоёрдохи дайнай солдадууд байгаа, хүн түрэлтэнэй эгээн аймшагтай муухай дайсание—фашизмые бута сохёо! **(Нэрьемэ, удаан альга ташалга).** Манай орондо коммунизм байгуулгада аха үеын хүнүүд сэхэ хабаадалсана. Социализм байгуулгые түгэсхөөд, манай аха нүхэдэй миин һуужа байгаагүй, миин һуудаггүйе харанат! **(Нэрьемэ удаан альга ташалга).**

Бидэнэр өөрынгөө һууһан үе сагаар омогорхонобди даа. Манай үе сагаар таанад баһал омогорхогты **(нэрьемэ, удаан альга ташалга).** Юуб гэхэдэ, бидэнэр, танай эсэгэнэр, танай үбгэ эсэгэнэр, танай аханар болон эгэшэнэр байнабди! **Нэрьемэ, удаан альга ташалга).**

Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр совет арад дайшалхы, алдарта замаар ябажа гараа. Бидэнэр тон түргэнөөр урагшаа дабшанабди — коммунис байгуулалтын далайса тон үргэн. Физкультурнигуудай хэлээр хэлэхэ болоо һаа, — ажабайдалдамнай эстафетэ барьяад мүрысэһэн шэнги ушар болоно гээшэ. Бидэнэр—аха үеын хүнүүд—Маркс, Энгельс, Ленинһээ **эстафетые хүлеэн абаабди.** Хүндэ бии байһан бүхы арга боломжонуудые хэрэглэн, бидэнэр энэ эстафетые барижа ябаабди, ябанашьебди. Тиигээд бидэнэр коммунис байгуулалтын энэ эстафетые таанадта—залуу үетэндэ дамжуулан үгэнэбди! **(Нэрьемэ, удаан альга ташалга).** Би иигэжэшье хэлэхэ байнаб: дамжуулан үгэжэ байна бэшэбди, харин таанад энэ эстафетые хүлеэн абаад байнат. **(Зал соо шэмээтэй болоно, нэрьесэ альга ташана).** Ябууд дундаа хүлеэн абаат!

Тиимэһээ аха үеын хүнүүдэй нэрые хухалхагүй гээшэ мүнөө таанадай уялга болоно. **(Нэрьемэ альга ташалга. «Тангаригаа үгэнэбди», «Тангаригаа үгэнэбди!» гэһэн абяанууд зал соо дуулдана).** Капитализмда эсэргүүсэн, хүдэлмэришэн ангиин засагай илалтын түлөө, арадай илалтын түлөө тэмсэһэн, тиигээд өөһэдынгөө, мүн таанарай һайн ажабайдал зохёон байгуулхые хүсэдэг, коммунизм байгуулхые хүсэдэг байһан аад, наһа бараһан эрхим хүбүүдэй дурасхаалые бү гутаагты! **(Нэрьемэ альга ташалга).** Маркс, Энгельсын, Франциин коммунарнуудай үргэһэн, тиигээдородой революционернүүдэй, агуухэ Ленин түрүүтэй большевигүүдэй, бүхы дэлхэйн коммунистнуудай дээрэ үргэһэн Улаан тугые таанад, манай ороной залуу хүнүүд, нэрэтэй солотойгоор, омогорхолтойгоор үргэжэ ябахат гэжэ бидэнэр этигэнэбди! **(Нэрьемэ, удаан альга ташалга).**

Ленинскэ комсомол ехэ ажал һайнаар хэнэ, һайнаар һурана, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри хэнэ. Эдэ асуудалнууд хадаа танай комсомолой халуун анхаралые ходо татажа байха ёһотой гэжэ хэлэхэдэ болоно. Томо барилгануудта, шэнэ газар элдүүрилгэдэ, хүдөө ажахые, наукые хүгжөөлгэдэ хабаадалсаха даалгабари үгэдэгөөрөө, залуушуулай зүгһөө хододоо ехэ дэмжэлгэ хүлеэдэгээрээ, залуушуулай оролдолго, эдэбхи хэшээл, абьяас гаргадаг байһыень мэдэрдэгээрээ парти омогорхоно.

Арадай ажахын шухалын шухала зорилгонуудые шиидхэлгэдэ хабаадалсаха талаар комсомол бага бэшэ дүршэлтэй болоо. Һүүлэй жэлнүүдтэ залуушуулай гаргаһан шэнги, иимэ олониитын ажалай баатаршалга манай ороной түүхэдэ үзэгдөөгүй юм гэжэшье хэлэхэдэ болохо байна. Партиин уряалан хандахада хэдэн олон миллион залуу хүнүүдэй һууриждаһан түбхинэһэн газарһаа шэнэ газар элдүүрилдэг нютагуудта, Сибириин, Алас Дурна зүгэй, Холын Хойто зүгэй барилгануудта ошодогые баруун оронуудтахи зарим хүнүүд мүнөөшье хүрэтэр ойлгодоггүй юм.

Энээние һайнаар ойлгохын, мэдэрхын тулада арадай аша туһые харадаг Коммунистическэ парти залуушуулые уряалан хандаа, энэ уряа алдарта комсомолдо, манай совет залуушуулда зорюулагдаһан байгаа; залуу патриодуудай бүтээжэ ороһон хэрэгүүд зарим тусгаар хүнүүдэй аша туһада бэшэ, харин арадай ажабайдалда, зол жаргалда зорюулагдаһан байгаа гэжэ һайнаар ойлгохо хэрэгтэй! Энэ хадаа манай илалтануудые, манай залуушуулай баатаршалгые ойлгожо абаха онол арга болоно гээшэ. **(Удаан альга ташалга).**

Шэнэ болон залууг газар элдүүрилхэдээ, Сибириин байгаалиин баялигуудые ашаглахадаа комсомолой, залуушуулай гаргаһан агуухэ габьяа манай арадай түүхэдэ хэтэдээ орохо, шэнэ үетэнние хүмүүжүүлхэ зоригжуулхы жэшээ боложо үгэхэ байна. **(Альга ташалга).** Манай залуу эрдэмтэд болон мэргэжэлтэд Эхэ оронойнгоо аша туһада зорюулан олон юумэ хэһэн байна. Эдэ жэлнүүдтэ комсомолой, залуушуулай хэһэн юумэнүүдые тоолохоншье бэрхэтэй!

Энээнэй түлөө бидэнэр таанадые магтадаг, омогорходог байгаабди, алдарта совет залуушуулай, комсомолой хэһэн ажал хэрэгүүдээр хододоо омогорходог байхабди гэжэ би этигэнэб. Үнэхөөрөөл олон юумэ хэгдээ, энэнэй түлөө Эхэ оромнай, ехэ һайн даа гэжэ парти таанадта хэлэнэ! **(Нэрьемэ альга ташалга).**

Нүхэдүүд! Урда тээнь хэһэн һайн юумэнүүдэйтнай түлөө Центральна Комитедэй, правительствын зүгһөө таанадта би баясхалан хүргөөб. Зүгөөр эдеэлжэ байха үедөө эдихэ дуран хүрэдэг гэжэ таанад өөһэдөө мэдэнэт. **(Зал соо шэмээтэй болоно, альга ташана).** Таанадай хээд байһан юумэн — һайн хэрэг болоно, бүтээһэн юумээрээ бидэнэр өөһэдынгөө хүдэлмэриие түгэсхэһэн байна гээшэ аалди? Сибириин тала дайдада бүтээгдэхэ шэнэ ажал хэрэгүүд дуудажа байна бэшэ аал? Шанарайнгаа талаар тон һайн нефтиин баялиг уурхайе Эрхүү шадар манай гайхамшагта геологууд һаяхан олоһон байна. Теэд бидэнэр нефть олоод, нэгэ скважина үрэмдөөд байнабди, энэнэйнгээ һүүлээр миин хэбтэжэ орохо ёһотой гүбди? **(Зал соо шэмээтэй болоно, нэрьесэ альга ташана).**

Сибирь барагдашагүй баялигтай: нефтиин, нүүрһэнэй, түмэрэй рудагай, үнгэтэ металлнуудай угаа ехэ нөөсэ бии. Нүхэдүүд, тиимэһээ бидэнэр һайнаар түбхинэһэн дулаан газарнуудтаа тогтон һуужа байхагүйбди, манай арадай баялигай нөөсэнүүдэй бии байһан, ажал хэхэ хэрэгтэй болоһон газар нютагуудта бидэнэр ошохобди. Имагтал хүнүүлэй үгы байһан дээрэһээл эдэ нютагуудай баялигууд ашаглагданагүй. Тэндэ хүнүүд ерэжэ, баялигуудые малтан абажа эхилхэ, заводууд болон городуудые бариха, шэнэ газар нютагууд һайнаар түбхинэһэн нютагууд, манай Эхэ ороной, манай коммунистическэ обществын экономическа болон культурна томо центрнүүд болохо! **(Нэрьемэ, удаан альга ташалга).**

Хүндэтэ нүхэд, комсомолшууд, залуушуул, шэнэ районуудта ошожо хүдэлхыетнай уряалан, Центральна Комитет, Советскэ правительство үшөө нэгэтэ бэшэ таанадта хандаха байна гээшэ ха. Таанадта хандаагүй аад, хэндэ хандаха гээшэбибди? **(Зал соо шэмээтэй болоно, нэрьесэ альга ташана).** Хэнэй аша туһын тулада, юунэй аша туһада бидэнэр таанадта ханданабибди? Арадай аша туһые, таанадай аша туһые, таанадай зол жаргалай, танай ерээдүйн аша туһые хаража ханданабди!

Өөр тухайгаа хэлэхэ болоо һаамни, хэмһээ үлүүгээр би хүдэлөөд байнаб гэхэдэ болоно. **(Зал соо шэмээтэй болоно, нэрьесэ альга ташана).** Совет хуулиин ёһоор хүдэлэнгүй байха эрхэтэй болонхойб, амарха эрхэтэй болооб гэжэ хэлсэдэг ха юм. Зүгөөр би шадалтай байһанаа, ехэ эршэ зоригой ородог байһые мэдэрнэб. Энэ эршэ хүсэеэ хаана гаргаха ёһотой гээшэб? Тэрэнээ өөрынгөө бэетэй хамта хуурсаг руу абажа орохо гээшэ гүб?! Абажа орохогүйб! Бүхы хүсэ шадалаа ажалда, обществын аша туһада зорюулха хэрэгтэй! **(Нэрьемэ, удаан альга ташалга. Зал соо оваци болоно).**

Ажал хэдэг хүн һайн һайхан мэдэрэлтэй байдаг. Яблонь таридаг үбгэн садовод тухай нэгэ гайхамшагта рассказ бага наһанайнгаа үедэ, букваряар үзэглэн уншахые һуража байһан үдэрнүүдтээ мэдэхэ болоһоноо һанаандаа оруулнаб. Энэ хадаа ехэ һайн, ухаа оруулмаар рассказ байһан юм. Мүнөө үедэшье иимэ рассказ букварьнууд соо бии байгаа ёһотой даа? Ши үбгэрөөш, һуулгаһан энэ модонойнгоо яблоконуудые өөрөө эдижэ үрдихэгүйш гэжэ садоводто хэлэхэдэнь, тэрэ игэжэ харюусаа. Минии мордоһоной һүүлээр залуу садай хойноһоо харууһалха, үрыень суглуулжа абаха, энэ сад һуулгаһан хүнэй нэрые баясхалантайгаар һанажа ябаха хүнүүдтэ зорюулан эдэ модонуудые таринаб. **(Нэрьемэ, удаан альга ташалга).**

Удаан саг соо ажаһууһан, магад һайнааршье ажаллаһан аад, пенси абаха саг хүрэтэрни хэды жэл гү, али һара үлөөб гэжэ эртээнһээ тоолодог, тиигээд пенсидэ гарахадаа ёһотойгоор лэ ажаһуухаб гэжэ һанадаг хүн зол хубитай бэшэл! Энэ хадаа гүнзэгы ехэ эндүүрэл болоно. Иимэ хүн һайнаар ажаһуухагүйл, имагтал зохёон байгуулхы ажал хэхэдээ хүн ёһотойгоор лэ ажаһуужа шадахал. **(Нэрьемэ альга ташалга).** Ажаһууха гээшэ ажаллаха, ажаллаха гээшэ ажаһууха гэһэн удхатай! Хүн ажал хэхээ болиходоо зохёон байгуулхы ёһоор ажаһуужа шадахаяа болидог, сүг ажаһуужа байһан хүнүүдтээ һайн холбоо барисаатай байхаяа болидог. Тиимэ хүн баялигые хэрэглээд лэ, харин өөрынгөө үгэжэ шадаха юумые үгэхээ болидог байна. Минии хэлэһые зүбөөр ойлгохыетнай гуйнаб. Үндэр наһатай гү, али бэе муутай болоһон дээрэһээ хүдэлжэ шадахаяа болиһон нүхэдүүд тухай би мүнөө хэлэнэ бэшэб, харин гунан үхэрэй һүүлһээ татаад зогсоожо шадахаар тиимэ ехэ хүсэтэй аад, харин пенсидэ гарашоод, ажаллажа шадахаар бэе махабадтай аал, ажал хэдэггүй хүнүүд тухай би хэлэнэб. **(Зал соо шэмээтэй болоно, альга ташана).**

Арадай аша туһын тулада ажаллаха гээшэ бүхы наһанай уг удхань, хүнэй зол хубинь болоно. Нүхэдүүд, эгээл иимэһээ оронойнгоо баялигые, манай барагдашагүй баялигые ашаглахын тулада таанад ехээр ажаллаха ёһотойт гэжэ би дабтажа хэлэнэб! Комсомольск-на-Амуре городто би ошожо, Комсомольск городые барихын тулада партиин уряагаар тэндэ ошоһон урдын комсомолшуудтай хөөрэлдэһэн байгааб. Энэ хадаа манай залуушуулай үнэхөөрөөл ехэ габьяа байһан юм. Комсомольскые барилсагшад мүнөө ашанартай болонхой, энэ габьяа тухай тэдэнэр ашанартаа омогорхолтойгоор хөөрэжэ үгэдэг.

Хүндэтэ нүхэдүүд, таанад манай эрхим халаан болохот, большевистскэ, коммунистическэ тугые нэрэтэй солотойгоор дээрэ үргэжэ ябахат, агуухэ уг зорилго—коммунизмда ошохо замдахи бэрхэшээлнүүдые дабаһ, энэ алдарта тугтаяа улам бүри урагшаа дабшахат гэжэ этигэнэб! **(Нэрьемэ, удаан альга ташалга. Зал соо оваци болоно).**

Танай организациин хүдэлмэриин удхань бологшо комсомолой ажал-ябуулгын гол хубиие онсолон тэмдэглэхэ болоо һаа, өөрынгөө социалис Эхэ орондо, коммунизм байгуулха хэрэгтэ алба хэхэ гэһэн ойлгомжо тухай хамагай түрүүндэ тогтохые хүсэнэб.

Хүн түрэлтэнэй олоһон бүхы эрдэм ухаагаар оюун бодолоо баяжуулаад лэ байгаа һаа, коммунист боложо болохо гэжэ Ленинэй комсомолдо хандан хэлэһэн үгэнүүд мүнөө үедэ тусгаар ехэ хүсэтэйгөөр дуулдана.

«Восток-1», «Восток-2» гэжэ онгосонуудые замбуулинай дайда руу ракетын абажа гарахын тулада танай съездын делегадууд, мүнөө Коммунистическэ партиин гэшүүд болоод байһан, манай алдарта космонавтнууд Юрий Гагаринай, Герман Титовой баатаршалга, эрэлхэг зориг гаргахаһаа гадна, олон мянган коллективүүдэй, олон миллион хүнүүдэй ажалые, эрдэм мэдэсые, дүй дүршэлые зорюулха, дура зоригые гаргаха хэрэгтэй байгаа гэжэ таанад һайн мэдэнэт. **(Альга ташалга).** Ямар нэгэн ажал-ябуулгада хүн бүхэнэй хабаадалсалга өөндо ондоо байдаг. Заримдаа хүн ямар нэгэн бишыхан деталь бүтээжэ, юрэнхы хэрэгтэ ямаршьеб туһа нэмэри оруулдаг гээшэ. Зүгөөр ниитын хэрэгэй илалтада туһалдаг тус тус хүн бүхэнэй ажал-ябуулгын удхашанарые бага болгожо яашье болохогүй. Хэрбээ ши түсэбөө зуун процент бэшэ, харин ная — ерэн процент дүүргээ һаа, минии дутуу дүүргэһэн процентые хэн нэгэн нэмэжэ дүүргэлсэнэ бэзэ гэжэ һанажа болохогүй. Игэжэ һанаха гээшэ хара амяа хараад һуудаг хүнүүдтэ адли болохо, партиин Программые дүүргэхэ тухай оролдохогүй гэһэн удхатай.

Хүндэтэ ханинар, таанадта олон юумэ үгтэнхэй, зүгөөр олон юумэ хэхэ тухай ажабайдал таанадта эрилтэ табина.

Эхэ орондоо, партиин агуухэ хэрэгтэ, коммунизмын хэрэгтэ үнэн сэхээр алба хэхэ гээшэ ямар удхатайб?

Һайнаар, сусаршагүйгөөр һураха, цех, завод, колхоз, совхоздо суг хүдэлжэ байһан нүхэдэйнгөө бүхы дүй дүршэлые хэрэглэн, наука болон техникын туйлалтануудһаа шэнэ шэнэ эрдэм шудалан, шэн зоригтойгоор ажаллаха гээшэ Эхэ орондоо, коммунизмда алба хэхэ гэһэн удхатай. Имагтал эдир залуу наһандаа һайнаар хүл дээрээ гараха, гайхамшагта уран зохёолшо Николай Островскиин хэлэһэнэй ёһоор, хиидэ үнгэргэһэн жэлнүүдэйнгээ түлөө эшэхэ гайхахаар бэшээр ами наһаяа үнгэргэхөөр өөрыгөө хүмүүжүүлхэ хэрэгтэй.

Энэ ямар удхатайб гэхэдэ, манай комсомол, залуушуул Эхэ оронойнгоо аша туһада саашадаашье үнэн сэхээр ажаллаха, зоримгойгоор бодомжолхо, зоримгой үүсхэл гаргаха, бодолтойгоор хүдэлхэ, юумэдээ гамтай байха, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлхэ хэрэгтэй. Бидэнэй ажаһуужа байһан гайхамшагта үе саг иимэ эрилтэ табина. **(Альга ташалга).**

Эхэ орондоо, коммунизмын хэрэгтэ алба хэхэ гээшэ оролдосотойгоор һураха, марксизм-ленинизмын барагдашагүй булагһаа эрдэмдэ һураха, наука, техникые гүнзэгыгөөр мэдэхэ, мүнөө үеын соёл болбосоролтой болохо гэһэн удхатай.

Эхэ орондоо, коммунизмын хэрэгтэ алба хэхэ гээшэ хаа хаанагүй, бүхы юумэдэ—заводто, поли дээрэ, алдарта Зэбсэгтэ хүсэнүүдэй зэргэдэ, Эхэ оронойнгоо аюулгүй байдалые сахилгада наука болон техникэдэ, искусство болон соёл культурада, ниитын, комсомолой, партийна хэрэгүүдтэ түрүү тэмсэлшэ байха гэһэн удхатай. **(Альга ташалга).**

(Түгэсхэлынь удаадахи номерто гараха).

Гадаадаһаа ерэһэн залуу нүхэдэй хүндэлэлдэ эмхидхэгдэһэн уулзалга

МОСКВА, апрелиин 20. (ТАСС). Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунистическэ Союзай Центральна Комитет комсомолой XIV съездын хүдэлмэридэ хабаадалсаһан хари гүрэнүүдэй делегацинуудай хүндэлэлдэ Кремлиин Ехэ ордон соо мүнөөдэр уулзалга эмхидхэбэ.

Георгиевска зал соо хариин 68 гүрэнүүдэй залуушуулай организацинуудай делегациин толгойлогшонор болон гэшүүд, съездын делегадууд — оронойнмай комсомолой республиканска, хизаарай, областной организацинуудай түлөөлэгшэд, комсомолой Центральна Комитедэй болон Центральна ревизионно комиссиин гэшүүд, ВЛКСМ-эй ЦК-гэй секретарьнууд, СССР-эй министрнүүд, союзна министерствонуүд болон ведомстволнуудэй хүтэлбэрилэгшэд, партийна болон советскэ олониитын түлөөлэгшэд сугларба.

Энэ уулзалгада ерэһэн Л. И. Брежнев, Ф. Р. Козлов, А. Н. Косыгин, О. В. Куусинен, А. И. Микоян, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, Н. С. Хрущев, Н. М. Шверник, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Л. Ф. Ильичев, Б. Н. Пономарев, А. Н. Шелепиниие эндэ суглараагшад нэрьемэ ехэ альга ташалгаар угтаа.

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь С. Павлов айлшадые амаршалба. Съезд дээрэ түрүүшын үдэрһөө һүүлшын үдэр хүрэтэр тон ехэ хухюу баяртай, дэбжэлтэтэй байгаа гэжэ тэрэ хэлэбэ. Иимэ оршон байдал совет залуушуулай энэ үедэ дайшалхы хүсэн түгэс эршэ зоригтой, хухюу баяртай ажаһуудалтай байһыень гэршэлнэ. Энэ ушар партиин түүхэтэ XXII съездын шиидхэбэринүүдһээ, КПСС-эй Программаһаа уламжална. Партиин Центральна Комитедэй амаршалга, Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгэ коммунизм үргэн далайсатайгаар байгуулжа эхилһэн энэ үедэ комсомолой хүдэлмэриин программа болоно гэжэ С. Павлов хэлээ.

Марксизм-ленинизмын үнэн сурталай мандахын түлөө, залуушуулай коммунистическэ союзуудай аха дүүгэй хани барисаанай түлөө, бүхы дэлхэйн залуушуулай урган һалбархын, зол жаргалай түлөө С. Павловай табиһан юрөөлые уулзалгада хабаадагшад ехэ альга ташалгаар угтаба.

Һүүлээрнь уулзалга дээрэ советскэ залуушуулай зүгһөө Москвагай суута барилгашан, коммунис ажалай бригадые даагша Герман Ламочкин, Азербайджанай механизатор — хлопок ургуулагша Сивиль Казиева, Украинын поэт Дмитро Павлычко гэгшэд үгэ хэлээ. Тэдэнэр Коммунис партиингаа залуушуулда тон ехээр найдажа байһан тухай, коммунизм байгуулгада бүхы хүсэ шадалаа үгэхые эрмэлзэжэ байһан тухайгаа хэлээ. Мүн хари гүрэнэй айлшадые амаршалха зуураа, тэдэнэр эб найрамдалай, бүхы дэлхэйн залуушуулай хани барисаанай аша туһада хүсэ шадалаа нэгэдүүлхые уряалба.

Энэ уулзалга дээрэ хариин гүрэнһөө ерэһэн айлшад совет залуушуулда хандуулагдаһан баярай үгэнүүдые хэлэбэ. Бүхэдэлхэйн демократическа залуушуулай федерациин президент Пьеро Пьералли, студентнүүдэй уласхоорондын союзай президент Иржи Пеликан, Хитадай коммунис залуушуулай союзай ЦК-гэй секретарь Ян Хай-бо, Польшын социалис залуушуулай союзай ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Мариан Ренке, Кубын залуу коммунистнуудай союзай национальна комитедэй гэшүүн Приско Борросо, Малиин Республикын залуушуулай болон спортын хэрэгүүдэй талаар верховно комиссар Мусса Кейта, Бүхээнэдхэгэй залуушуулай федерациин генеральна секретарь Митра гэгшэд үгэ хэлэжэ, зохёон байгуулхы ажалдаа, ажабайдалдаа, коммунистическэ общество байгуулгада шэнэ амжалта туйлахыень совет залуушуулда хүсэбэ.

Бүхы түбинүүдэй залуушуулай уласхоорондын хани барисаа бэхижүүлхын, империализм болон колониализмда эсэргүү тэмсэл эдэбхи ехэтэйгээр үргэдхэхын, буу зэбсэг бүгэдэ ниитээрээ, хүсэдөөр хураахын түлөө тэмсэхые, манай, дэлхэйн бүхы залуушуулай зол жаргалай аша туһада эб найрамдалай хэрэгые хамагаалхын түлөө бүхы залуушуулай хүсэл зоригоо гаргажа байһан тухай тэдэнэр хэлэһэн байна.

Уулзалга дээрэ КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущевой үгэ хэлэхэдэ уулзалгада хабаадагшад баярай ехэ альга ташалгаар угтаба. ВЛКСМ-эй XIV съезд манай залуушуулай бата бэхи нягта жагсаалтай, һайн һайхан соёл сурталтай байһаниие харуулба гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ. Саашань нүхэр Н. С. Хрущев алдарта ленинскэ комсомолдо, Совет ороной бүхы залуушуулда саашадаа эсэшэгүйгөөр ажаллахые, марксистско-ленинскэ теори шудалхые, бүхы арадуудай хоорондо хани барисаа бэхижүүлхые хүсэһэн байна.

Н. С. Хрущев арадуудай хани барисаанай түлөө, коммунизмын илахын түлөө, комсомолой, бүхы дэлхэйн залуушуулай түлөө духаряа үргөө.

Кремль соо болоһон энэ хани халуун уулзалга эб найрамдалай, бүгэдэ ниитээрээ хүгжэн һалбархын, зол жаргалай түлөө тэмсэлэй ехэ хүсэн— бүхы түбинүүдэй залуушуулай хани барисаанай улам хүгжэн һалбаржа байһанай шэнэ гэршэ болобо.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ

Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунистическэ Союзай XIV съезд бүхы комсомолшуудай, бүхы совет залуушуулай үмэнэһөө түрэл Коммунистическэ партидаа, Никита Сергеевич Хрущев түрүүтэй тэрэнэй дайшалхы штаб —Ленинскэ Центральна Комитедтэ инаг дуратайгаа, баяр баясхалангаа мэдүүлэн хандажа байна.

Коммунистнуудай парти хадаа мүнөө үе сагай ухаан бодолынь, нэрэ хүндэнь, һэшхэлынь болонхой. Арадай хүсэл зоригто этигэн найдадагаараа, барагдашагүй революционно хүсэ шадалаараа, хүн түрэлтэнэй эгээн нангин үзэл сурталай, коммунизмын илан мандахын түлөө эрэлхэг зоригтойгоор тэмсэдэгээрээ партимнай залуушуулай зүрхэ сэдьхэл татадаг байна. Парти, агуувхэ Ленин шэнэ байдалай, зохёон байгуулхын ажалай, эрдэм гэгээрэлэй эрдэни тээшэ гэрэлтэ һайхан зам залуушуулай үмэнэ нээжэ үгөө. Ленин шэнгеэр ажаһууха, ажаллаха, тэмсэхэ, илаха хэрэгтэ бидэнэр коммунистнуудһаа һуранабди.

Шэнэ Программа батадан абажа, КПСС-эй XXII съезд коммунизмын ёһо гуримуудые бодотоор бэелүүлхын түлөө сэхэ тэмсэхэ эхи табиһан байна. Партиин түүхэтэ съездын шиидхэбэринүүдые совет залуушуул эгээл дүтын, өөһэдын хэрэг гэжэ хүлеэн абаа. Бүхы совет арадтаяа хамта хэдэ миллион хүбүүд, басагад партиин ударидалга доро КПСС-эй XXII съездын асари ехэ зорилгонуудые ехэ дэбжэлтэтэйгээр бэелүүлжэ эхилбэ.

Ганса хүндэ шүтэн һүгэдэхэ ябадалай хойшолонгуудые усадхаһанай ашаар арад зоной үүсхэл эдэбхи бадараа, ленинскэ комсомолой бүхы ажал-ябуулгада ехэ һайнаар нүлөөлөө.

Коммунизмын түлөө совет арадай тэмсэлдэ комсомол ажал хүдэлмэриие зохёон байгуулхы хүсэн гэжэ парти харадаг байна. КПСС-эй ударидалга доро комсомол хадаа ажал хүдэлмэриингөө онол аргые саг үргэлжэ нарижуулдаг, залуушуултай холбоо барисаагаа, нүлөөгөө улам үргэдхэдэг байна. Һүүлэй табахан жэлэй турша соо 12,5 миллион хүбүүд, басагад ВЛКСМ-дэ ороо. 1,2 миллион эрхимэй эрхимүүд — комсомолой хүмүүжүүлэгшэд КПСС-тэ абтаа. Парти хадаа ажал хүдэлмэридөө коммунис ёһоор хандахаар залуу үетэниие хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ комсомолой хүсэл оролдолго зорюулна, тэрээндэ ехэ аад, харюусалгатай хэрэгүүдые даалгана. Шэнэ газар элдүүрилэн ашаглалгада, индустриин гигантнуудые бодхоолгодо, промышленностиин шухала һалбаринуудые хүгжөөлгэдэ, хүдөө ажахые хүгжөөн дэбжээлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадаһан ушар хадаа хатуужаһан, эрэлхэг зоригтой, сусаршагүй хүсэтэй хүнүүдые хүмүүжүүлһэн ёһото һургуули болоо, коммунизм байгуулгада залуу үетэниие бэлэдхэн зэһээ гээшэ.

Коммунис үзэл сурталай мандан бадарха байһанда батаар этигэжэ байһан бидэнэр, 19 миллион комсомолшуудай түлөөлэгшэд, ойрын жэлнүүдтэ ВЛКСМ-эй бэелүүлхэ ажалябуулгын тодо һонор түсэб хараа батадан абахын тулада энэ гайхамшагта, хабарай игаабари наранда яларжа байһан Кремлиин съезднүүдэй ордон соо сугларaабди.

Партиин Центральна Комитедэй амаршалгые, КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи Секретарь, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Никита Сергеевич Хрущевой съезд дээрэ хэлэһэн үгые бидэнэр, XIV съездын делегадууд, зүрхэ сэдьхэлээ хүдэлгэн, угаа баяртайгаар угтабабди. Партиин сэсэн мэргэн үгэ дали жэгүүр ургуулна, шэнэ илалта тээшэ уряална. Ленинскэ комсомолой ажал-ябуулгые үндэрөөр сэгнэһэндэнь түрэл партидаа үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэнэбди, партиин сэсэн мэргэн заабаринуудые бэелүүлхын тулада хүсэ шадалаа гамнахагүйбди гэжэ тангариглан уялгаяа үгэнэбди.

Коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулха хэрэгтэ, ниитын коммунис харилсаануудые бии болгохын, шэнэ хүнүүдые хүмүүжүүлхын тулада комсомол, бүхы совет залуушуул үшөө оролдосотойгоор хүдэлхэ байна. Революционно тэмсэлэй баатарлиг жэшээгээр, хүдэлмэришэд, колхознигууд, интеллигенциин шэн зоригто ажалай жэшээгээр, марксизм-ленинизмын номнол сурталаар ленинскэ комсомол хүбүүд, басагадые хүмүүжүүлхэ, коммунизмын залуу үетэниие шэн зоригтойгоор, ушар ёһо мэдэхээр, ажал хэрэгтээ дуратайгаар хүмүүжүүлхэ юм.

Хото, хүдөөгэй залуушуул коммунис ажалай коллективүүд ба ударнигай түлөө тэмсэлдэ үшөө эдэбхитэйгээр хабаадаха, коммунизм байгуулгада залуу хүн бүхэнэй, коллектив бүхэнэй хуби нэмэри бүри ехээр оруулхын түлөө мүрысөө хаа хаанагүй үргэнөөр дэлгэрүүлхэ юм. Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын, продукциин эрхим шанарай түлөө, шэнэ техникые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ ба хүсэдөөр хэрэглэхын түлөө багашье, ехэшье юумэндэ коммунис ёһоор бүхы юумэеэ химгадаха, долоон жэлэй даабаринуудые дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ гээшэ комсомолой организацинуудай хүдэлмэриин хуули ёһо болохо зэргэтэй.

Коммунизмын барилгануудта, шэнэ добтолгодо парти залуушуулые уряална. Энэ уряадань хэдэн зуу мянган һайн дуратад харюусан һайшаанад. Залуу баатарнууд бүлэг бүлэгөөрөө холын хойто зүг, Алас Дурна руу, бэшэ районууд ошожо, шэнэ заводууд, домнонууд, мартенүүдые бариха, шэнэ городуудые бодхоохо, гол мүрэнүүдтэ хаалта бариха, байгаалиин барагдашагүй баялигые ашаглаха юм.

КПСС-эй ЦК-гэй мартын Пленум колхозууд болон совхозуудай баян арга боломжонуудые элирүүлэн харуулаа, хүдөө ажахын үйлэдбэриие саашадань хүгжөөхэ эли тодо хэмжээнүүдые зохёогоо. Хэдэ мянган залуу һайн дуратад колхозууд болон совхозуудай ажалша коллективүүдтэ орожо байна. Газар таряалангай аша туһа ехэтэй ёһо гуримые нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхын, ургаса ехэтэй ургамалнуудые — кукуруза, горох, тэжээлэй бобы, сахарна свёкло ехээр таридаг болохын тулада залуушуул сусаршагүйгөөр тэмсэхэ, мал ажалай эдеэ хоолой зүйлнүүдые ехээр абахын тула оролдохо байна.

Оронойнгоо ёһото эзэн байхаар, обществын үмэнэ ехэ харюусалгатай, ехэшье, багашье асуудалнуудые гүрэн түрын удхашанартай гэжэ шиидхэжэ һурахаар совет хүн бүхэниие парти хүмүүжүүлдэг гээшэ. Эзэн бусаар, ёһо тэдыгээр, оһол назагайгаар хандаха ябадалтай эрид шууд тэмсэхээр, шэнэ түрүү юумэ дэмжэн дэлгэрүүлхээр, ниитынгээ байдалые өөһэдөө ударидажа һурахаар комсомолые парти хүмүүжүүлдэг байна.

Коммунизм байгуулагшын сахиха гурим ёһые партиин Программа зохёон тодорхойлоо. Энээнэй нангин дээдэ гурим ёһонууд миллион совет хүнүүдэй ажаһуудалай хуули болон заншанхай, залуу үетэнэй шэнжэ маягые тодорхойлдог болонхой. Гэтэр комсомолой организацинуудай хүмүүжүүлхы хүдэлмэридэ үшөө олон дутагдалнууд бии гэжэ бидэнэр ойлгонобди.

Урда сагай үлэгдэлнүүдтэй үшөө хурсаар тэмсэхэбди, коммунизмын ёһо заншал хадаа хүбүүн, басаган бүхэнэй бэеэ абажа ябаха нормо болгохын тулада тэмсэхэбди.

Хүн түрэлтэнэй бии болгоһон эрдэм ухаанай бүхы баялигые шудалаагүй сагтаа ёһото коммунист болохын аргагүй гэжэ агуувхэ Ленин хэлээ һэн. Түрүү марксистско-ленинскэ үзэл сурталые шудалха, партиин программые залуушуулда ойлгуулха, Ленин мэтээр номнол сурталда этигэхээр, буржуазна үзэл бодолой ямар нэгэн үзэгдэлдэ эбсэшэгүйгөөр хандахаар хүмүүжүүлхэ гээшэ манай нангин уялга мүн. Совет хүбүүд, басагадай эрдэм һуралсалые, соёл болбосоролые саг үргэлжэ дээшэлүүлхын тулада, һуралсалые ажабайдалтай, үйлэдбэритэй нягта холбоотой болгохын тулада ВЛКСМ саашадаашье сусаршагүйгөөр тэмсэхэ юм. Комсомол хадаа һургуулида, пионерскэ организацида хүдэлмэри ябуулжа, ажалда дуратай, элүүр солбон бэетэй, эрдэм бэлигтэй, согтой хүхюун үетэниие хүмүүжүүлэн болбосоруулха хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадаха байна.

Интернациональна уялгадаа үнэн сэхэ байһан ленинскэ комсомол СССР-эй арадуудай хани барисаа бэхижүүлхэ, эб найрамдалые бадаруулхын, хүгжэлтэ түйлахын тулада бүхы дэлхэйн ажалшан залуушуултай социалис оронуудай залуушуулай аха дүүгэй хани барисаа улам үргэдхэхэ юм.

Совет залуушуул гүрэнэйнгөө сэсэн мэргэн гадаадын политикые халуунаар һайшаан дэмжэнэ. Эб найрамдалай, буу зэбсэг бүгэдэ ниитээрээ, хүсэдөөр хуряахын түлөө сусаршагүй тэмсэл ябуулжа байһандань Коммунистическэ партидаа, Советскэ правительстводa, Никита Сергеевич Хрущевто үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэжэ байһанаа мэдүүлнэбди.

Коммунизм тээшэ илалта түгэсөөр дабшажа ябаһыемнай һаатуулхые хүсэһэн империалистнуудай монополинуудай зонхилогшод дайн сэрэгээр занана. Социалис Эхэ ороноо хамгаалха хэрэгтэ залуушуулые бэлэдхэхэ гээшэ комсомолой нангин уялга мүн. Комсомолшууд болон залуушуул, совет Зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгшэд хододоо һэргэг байха. Эхэ оронойнгоо түрүүшын уряагаар Октябриин революциин түйлалтануудые аршалан хамгаалхаар түрүүшын ээлжээндэ зогсохоор бэлэн, ямаршье дайсанай добтолгодо ёһото харюу үгэхөөр бэлэмди гэжэ тангариглана.

Манай Эхэ орон хүгжэлтынгөө шэнэ замда гараба. Коммунизм гээшэ хэзээ нэгэтэ ерэхэ хүсэл бэшэ, харин бодото хэрэг, бүхы совет арадай гараар, хүсэ шадалаар, оюун бодолоор бэелүүлэгдэхэ хэрэг болонхой.

Мүнөөнэй совет хүнүүд коммунизмын үедэ ажаһууха юм. Совет арадай шалгармал, дайшалхы манлай — коммунистнуудай агуувхэ парти жэнхэни зорилго тээшэ манай орониие ударидан дабшуулна. КПСС-эй XXII съездын тодорхойлһон замһаа ондоо тээшэнь совет арадые халгуулха хүсэн дэлхэй дээрэ байхагүй.

Бидэнэр, ВЛКСМ-эй XIV съездын делегадууд, комсомол, совет залуушуул хадаа партиин үндэр дээдэ найдабариие саашадаашье үнэн сэхээр харюулха, коммунизмын түлөө тэмсэлдэ партиин найдамтай туһалагша байха юм гэжэ хэдэ миллион хүбүүд, басагадай үмэнэһөө КПСС-эй ленинскэ Центральна Комитедые найдуулнабди. Марксизм-ленинизмын илагдашагүй туг доро урагшаа дабшахабди, коммунис байгуулалтын бүхы һалбаринуудта шэн зоригтойгоор хүдэлхэбди. Шэнэ общество байгуулхын, коммунизмын гэгээн гэрэлтэ ерээдүйн түлөө тэмсэлдэ бүхы хүсэеэ, эрдэм шадабаряа зорюулхабди.

Совет арадай коммунизмын түлөө тэмсэлдэ агуувхэ ударидахы, хүтэлбэрилхы хүсэн болохо Советскэ Союзай Коммунистическэ парти мандаха болтогой!

КПСС-эй ленинскэ Центральна Комитет мандаха болтогой!

Коммунизм мандаха болтогой!

ВЛКСМ-эй XIV СЪЕЗД

МОСКВА. **ВЛКСМ-эй XIV съезд. Зураг дээрэ: зас... зал соо делегадууд һууна.**

ТАСС-эй фотохро...

Партиин сэсэн мэргэн Программа залуушуулай зам гэрэлтүүлэн за...

ВЛКСМ-эй XIV съезд хүдэлмэреэ дүүргэбэ

Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунистическэ Союзай XIV съезд хүдэлмэреэ дүүргэбэ. Ахалагша үетэнһөө дамжан ороһон хэрэгые саашадань үнэн сэхээр үргэлжэлүүлхэбди гэжэ ороной залуушуул баяр баясхалантайгаар тангариглаба. Хүн түрэлтэнэй зол жаргалай Программа — КПСС-эй Программые залуушуул номнол болгон хэрэглэнэ. Мүнөөнэй комсомолшууд — Ильичын ашанар Ленинэй захяа заабариие үнэн сэхээр дүүргэхэ байха гэһэн Н. С. Хрущевой үгые эсэгэ ёһоной дэмжэлтэ болгон хүбүүд, басагад хүлеэн абаа. Партиин түүхэтэ XXII съездын һүүлээр, мүн комсомолой съездын удаа залуу үетэн үшөө оролдосотойгоор хүдэлхэ, мантан томо электростанцинуудые бариха, үндэр баян ургаса ургуулха, замбуулин түбиие добтолхо юм. Комсомолой халуун зүрхэнэй сохижо байһан газарта партиин үзэл суртал бодотоор бэелүүлэгдэхэ байһандань һэжэглэгдэнэгүй.

Коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ съездын делегадуудай хандаһан бэшэг соо энээн тухай хэлэгдэнэ.

...Өөһэдынгөө оронуудай хүбүүд, басагадай үмэнэһөө совет залуушуулые амаршалһан хилын саанахи залуушуулай организацинуудай түлөөлэгшэдые съездын делегадууд ба айлшад халуунаар угтаба. Мексикын коммунис залуушуулай генеральна секретарь Маркос Леонель Пасадас, Швециин демократическа залуушуулай союзай түрүүлэгшын орлогшо Рольф Хагель, Колумбиин коммунис залуушуулай союзай түлөөлэгшэ Хайме Батеман, Израилиин коммунис залуушуулай лигиин ЦК-гэй секретарь Беньямин Гнездович, Сенегалдахи Африкын бэеэ даанхай партиин залуушуулай секциин түлөөлэгшэ Мумар Сако, Перугэй коммунис залуушуулай федерациин түлөөлэгшэ Энрике Фернандес, Мароккын коммунис партиин залуушуулай секциин түлөөлэгшэ Лахсасси Абдельхамед, Мартиникын коммунис залуушуулай союзай генеральна секретарь Ги Дюфонд, Боливиин коммунис залуушуулай национальна комитедэй секретарь Анисето, Эквадорой коммунис залуушуулай национальна комитедэй секретарь Луис Гереро, Суданай коммунис залуушуулай организациин секретарь Нух Ахмед Али гэгшэд амаршалгын үгэнүүдые хэлээ.

Грециин арадай национальна герой Манолис Глезос съездэ амаршалга эльгээгээ гэһэн мэдээсэлые делегадууд альга ташалгаар угтаба. Энэ хүн түрмэһөө бэшэг эльгээгээ.

Комсомолой хүтэлбэрилхы органуудые һунгаһан дүнгүүд тухай съезд дээрэ мэдээсэгдэбэ. ВЛКСМ-эй Центральна комитет һунгагдаа. 19 миллион ленинскэ комсомолой үмэнэһөө баатар ажалаараа, манай ажабайдалай бүхы һалбарида эрхим эмхидхэгшэд, залуушуулые ударидагшад боложо шадаһан хүбүүд, басагад энэ штабта оробо. Мүн ВЛКСМ-эй Центральна шалгалтын комисси һунгагдаа.

Зүбшэн хэлсэхэ зүйл дүүрэбэ.

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь С. Павлов съездэ хабаадагшадта хандажа үгэ хэлэбэ.

Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунистическэ Союзай XIV съезд хүдэлмэреэ дүүргэбэ гээд оратор хэлэбэ. Коммунизм байгуулгын асари ехэ программа бэелүүлхын тулада залуушуулай хүсэ зорюулха хэрэгтэ энэ съезд шухала үүргэтэй байһаниинь дамжаггүй:

68 оронуудай аха дүүгэй залуушуулай 113 организациин түлөөлэгшэд, демократическа залуушуулай Бүхэдэлхэйн федерациин, студентнэрэй улас хоорондын союзай түлөөлэгшэд съездын хүдэлмэридэ хабаадалсаа гэжэ Павлов мэдүүлбэ. Съездэ хабаадаһанайнь түлөө, һайн һайханиие хүсэһэнэйнь түлөө С. Павлов съездын делегадуудай үмэнэһөө эдээндэ баясхалан хүргэбэ.

Коммунистнуудай партиин агуувхэ хэрэгэй түлөө даган дабшахабди, энээндэ бэеэ үгэнги байхабди. Маркс-Энгельс-Ленинэй үзэл сурталые хэлбэришэгүйгөөр дагахабди.

Манай алдарта коммунис залуушуул мандаха болтогой! Коммунистическэ партиин үнэн туһалагша, тэрэнэй үзэл сурталые дэлгэрүүлэгшэ комсомол мандаха болтогой!

Манай социалис Эхэ орон мандаха болтогой!

Агуувхэ коммунистнуудай партида алдар соло!

Никита Сергеевич Хрущев түрүүтэй ленинскэ Центральна Комитет мандаха болтогой!

Нүхэр Павловай түгэсхэлэй үгые делегадууд альга ташалгаар угтана.

Альга ташалга доро ... мянган хүн нигэжэ хэ...

— Ленин бидэнтэй х...

— Коммунизм, комму...

— Партидаа тан... үгэнэбди. Тангариглана...

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй нэ... секретарь С. П. Павлов ... шуулай Бүхэсоюзна Ле... Коммунистическэ Союз... съезд хаагдаба гэжэ ... но. Советскэ Союзай ... СССР-эй лётчик-кос... Ю. Гагарин ленинскэ ... молой Улаан туг зал ... гаргана. Социалис Ажа... ройнууд Т. Ахунова ба... веринов гэгшэд тэрээнт... та ябалсаба.

Совет залуушуулай ... далда ехэ удхашанарт... съезд хүдэлмэреэ дүүрг... вет арадай, Ленинэй ... хүндэлэлдэ зал соо ал... шалган байд гээд лэ ... Коммунизм байгуула... залуу үетэн «Интерна... —партийна гими дуул...

ТАСС-эй кoресспондент...

Л. Бернас...
Н. Жел...
В. ...
Б. Лук...

Ленинизмын туг доро, коммунизмын шэнэ илалтанууд тээшэ

(Эхининь 1, 2 нюурнуудта)

гаал гаргахаһаа гадна, тэрэниие бодото дээрэнь бэелүүлээд, Совет гүрэнэй буржуазна оронуудтай харилсаха гурим согсолон зохёоһон байгаа.

Хоёр ондоо байгуулалтатай гүрэнүүдэй удаан саг соо эбтэй эетэйгээр зэргэ оршон һууха тухай тобшолол В. И. Ленин хээ һэн. Ниитын хүгжэлтын хуули ёһоной үндэһөөр социализм хүгжэн бадарха байха гэжэ В. И. Ленин заагаа бэлэй. Агууехэ багшын эдэ сэсэн үгэнүүдынь дэлхэйн хоёрдохи дайнай үедэ тодороо һэн. Агууехэ хитад арад империалис дэлхэйһээ хахасажа, ниитын шэнэ байгуулалта бии болгонхой. Социализмын замда ороһон Европын ба Азиин оронууд социалистическэ лагерь болон бүриднэхэй.

Иигээд байхадаа мүнөө Совет гүрэн социализм байгуулжа байгаа олон гүрэнүүдтэй хани харилсаатайгаар гадаадынгаа политика ябуулна. Энэ ушар Советскэ Союзай уласхоорондын байдалые үндэһөөрнь хубилгаа. Оронууд хоорондын харилсаае тэгшэ эрхэтэй, али али таладаа туһатай байха, гүрэнүүдэй дотоодын хэрэгүүдтэ хамаархагүй, арадуудай бэеэ даанхай байдалые хүндэлхэ, бэе бэеынгээ газар дайдада добтололсохогүй гээшэ Совет гүрэнэй гадаадын политикын гол ёһон болоно.

Амгалан тайбан байдал мандуулхые хүсэдэг Советскэ Союз эб найрамдал бүхэжүүлхэ, уласхоорондын түгшүүрилтэ байдалые һуларуулха али бүхы арга боломжо хэрэглэдэг байна. Эб найрамдалда дуратай бүхы арадуудай хүсэл эрмэлзэлгые хамгаалан, Совет гүрэн эб найрамдал бэхижүүлхэ тухай ямаршье дурадхалые үнэн сэхээр хаража үзэхөөр хэзээдэшье бэлэн байдаг. Буу зэбсэг яаралтайгаар түхеэрэлгые болюулха, буу зэбсэг бүгэдэ ниитээрээ, хүсэдөөр хуряаха асуудал дары шиидхэхын тулада Советскэ Союз тэмсэнэ. Буу зэбсэг бүгэдэ ниитээрээ, хүсэдөөр хуряаха асуудал зүбшэн хэлсээд, договор баталхаар бэлдэхэ гэһэн 18 гүрэнэй түлөөлэгшэдэй зүблөөн Женевэдэ боложо байна. Совет гүрэнэй эб найрамдалта гадаадын политикые дэлхэйн түрүү үзэл бодолтой хүнүүд бүгэдөөрөө дэмжэн һайшаана. «Эб найрамдалта манай политикые дэлхэйн олонхи арад зон һайшаана» гэһэн В. И. Ленинэй үгэнүүд мүнөө ехэ удхашанартай.

Ленинэй зааһан ёһоор, социализмын замаар Европын ба Азиин олон арадууд дабшана. Совет гүрэнэй толгойлдог демократи болон социализмын лагерь мүнөө 1 миллиард гаран хүн зонтой. Энэ хадаа ленинизмын агууехэ мүхэшэгүй хүсэнэй эли тодо гэршэ мүн. Колониин дарлалта доро байһан арадууд жагсан бодонхой, империализмын дарлалтаһаа мултарха, бэеэ даанхай замаар хүгжэхэ гэжэ эрид шууд шиидэнги байһанаа мэдүүлнэ. Ленинизмын агууехэ үзэл суртал колониин, колони шахуу, дулдыданги оронуудай арад зоной гүн руу улам гүнзэгыгөөр нэбтэржэ, эдэ оронуудай арад зониие империализмда эсэргүү тэмсэлдэ уряалан бодхооно. Дүтын Зүүн зүгэй, Латиин Америкын оронуудтахи национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөн улам үргэдэнэ. Эдэ бүгэдэ хадаа империализмын колонито гуримай бутаран һандарха сагые улам ойртуулна.

Эгээл иимэ эрхэ байдалда империалис можынхид «хүсэ хэрэглэн», Советскэ Союз ба социализмын бүхы лагерьтай хөөрэлдэхэ һанаатай байһаниинь ямаршье үндэһэ һууригүй болоно. Баадхаха, худал хуурмагаар паншаха, айлгаха, һүрдөөхэ гэхэ мэтээр Советскэ Союзтай харилсахадань ямаршье үрэ гараагүй, гарахашьегүй. «Бүхы дэлхэйе гартаа барижа байһан хархис гүрэнүүдэй зүгһөө үхэр буугааршье занахыень үзөө, хараа һэмди. Энэ аюулһаань айжа һүрдөөгүйбди. Эгээл энээн тухай Европын дипломадууд, господанар, бү мартаг лэ» гэжэ В. И. Ленин бүри Генуэсскэ конференциин урда тээ, 1922 ондо хэлээ бэлэй. Мүнөө капиталис дэлхэйн һулараад, социализмын лагериин булигдашагүй хүсэн болоод байхада, иимэ заналтанууд ямаршье үндэһэгүй гээшэ.

США түрүүтэй империалис оронууд бусад гүрэнүүдэй дотоодын хэрэгтэ һэнгэргүйгээр хамааралсана, дэлхэйн алишье хубида түгшүүрилтэ байдал тохёолдуулжа, арадта харша ёһо гуримдаа хүсөөр үлөөхэ, империализмда, колониализмда эсэргүү, арадуудай национально-сүлөөрэлгын тэмсэлые мүхөөхэ гэжэ оролдоно. Теэд арадуудай энэ ехэ хүдэлөөе зогсоохо хүсэн империализмда байхагүй.

Ленинэй үзэл суртал мүнхэ! Энэ һургаалай илагдашагүй хүсэтэй байһаниинь бодото байдалаар, түүхын хүгжөөлтөөр тодоруулагданхай. СССР-эй, мүн бүхы дэлхэйн ажалшан арадай сэдьхэл зүрхэндэ Ленин мүнхэрөөд, дарлагша ангида эсэргүү, эрхэ сүлөөтэ, жаргалта байдалай түлөө, коммунизмын түлөө тэмсэлдэ уряална.

Агууехэ Ленин совет арадые шэнэ баатарлиг хэрэгтэ зоригжуулан, арад зондоо зохёон байгуулхы шэнэ хүсэ бадаруулна. Ленинэй нэрэ, тэрэнэй хэрэг ба һургаал хэтын хэтэдэ мандаха. Ленинэй туг илагдашагүй!

Ленинэй хэрэг, үзэл сурталынь манай орондо коммунизмын илан мандаха зам гэрэлтүүлэн заагаа. Дэлхэйн социалис системын илалтада, улам бэхижэжэ байгаа хүсэндэнь, дэлгэрэн хүгжэжэ байгаа хүдэлмэришэнэй коммунис хүдэлөөндэ, арадуудай эб найрамдалай, демократиин ба социализмын тэмсэлдэ Ленинэй хэрэг, суртал һургаалынь мандан бадарна.

ТАСС-эй МЭДЭЭС...

Венгриин Арадай Республикын газар дээрэ Варшавска договорто хабаадалсадаг оронуудай нэгэдэмэл зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгүүд болон штабуудай туршалгын һуралсал боложо дүүрэбэ гэжэ мэдээжэ болоо.

Нэгэдэмэл зэбсэгтэ хүсэнүүдэй штабай түсэбөөр үнгэргэгдэһэн туршалгын һуралсалда Венгриин, Румыниин, Советскэ сэрэгүүд болон штабууд хабаадалсаһан байна. Үнгэргэгдэһэн тус һуралсал тэрээндэ хабаадалсаһан сэрэгшэдэй, сэрэгэй техникын дайшалхы эрхим һайн арга шадалтай, дайшалхы эрхим бэлэдхэлтэй байһаниие харуулба.

Венгриин Арадай Республикын Оборонын министр генерал-полковник нүхэр Лайош Цинеге, Советскэ Союзай Оборонын министр Советскэ Союзай Маршал нүхэр Р. Я. Малиновский, Румыниин Арадай Республикын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй министр армиин генерал нүхэр Леотин Сэлэжан, Варшавска договорто хабаадалсадаг оронуудай нэгэдэ... сэгтэ хүсэнүүдэй главн... далагша, Советскэ ... Маршал нүхэр А. А. ... нэгэдэмэл зэбсэгтэ хүс... бусад дээдэ зэргын ... нүүд туршалгын һура... гэргэлгэдэ байлсаа.

ВСРП-гэй ЦК-гэй ... секретарь, Венгриин ... Республикын Минис... Соведэй түрүүлэгш... Янош Кадар, ВСРП-... гэй политбюрогой гэ... Венгриин Арадай Рес... президиумэй түрүүлэ... логшо нүхэр Дьердь ... Министрнүүдэй Сове... лэгшын орлогшонор ... ла Биску, Ене Фок, В... ЦК-гэй, Венгриин Ара... публикын правитель... рим гэшүүд, ороно... на, гүрэнэй ажахы... дай хүтэлбэрилхы ... нүүд нэгэдэмэл ... һуралсалай үнгэргэ... ралсаа.

Редактор Ц. Ц. ЦИБ...

Манай адрес, телефон...

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 2... ФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора — 46-32. зам. редак... 32-74. ответ. секретаря — 27-37, отделов партийной ж... пропаганды — 24-74, сельского хозяйства и советско... тельства — 47-59, промышленности и транспорта, ниф... — 35-14, культуры — 34-05, писем и рабселькоров... отдел переводов и корректорская — 35-95, бухгалтери... Для междугородных переговоров — 16.

Гор. Улан-Удэ, типография Министерства ... Бурятской АССР.

Н00655. Зак. №...